

**2007.gada progresa ziņojums
par
Latvijas Lauku attīstības programmas
2007. - 2013. gadam
īstenošanu**

2007

SATURS

Tekstā lietotie saīsinājumi	3
Ievads.....	4
1. Vispārējs situācijas raksturojums	6
1.1. Tautsaimniecības attīstība	6
1.2. Lauksaimniecības nozīme tautsaimniecībā	7
1.3. Iedzīvotāji	9
2. Izmaiņas vispārējos apstākļos.....	11
2.1. Izmaiņas tiesību aktos.....	11
2.2. Neparedzēti sociāli ekonomiski notikumi	12
2.3. Izmaiņas Kopienas un valsts politikā, kas ietekmē ELFLA un citu finanšu instrumentu savstarpējo saskanību.	14
3. Programmas virzība saistībā ar izvirzītajiem mērķiem, pamatojoties uz īstenošanas un rezultātu rādītājiem.	17
4. Programmas finansiālā īstenošana.....	18
5. Kopsavilkums par notiekošām novērtēšanas darbībām ko veic saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 86. panta 3. punktu.	25
6. Vadošās iestādes un uzraudzības komitejas veiktie pasākumi, lai nodrošinātu programmas īstenošanas kvalitāti un efektivitāti.....	26
6.1. „Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam” Ēnu uzraudzības komitejas sēde	26
6.2. Vadības grupas Lauku attīstības programmēšanas dokumenta 2007.- 2013.gadam izstrādei sēdes	27
6.3. Sarunu process ar EK par LAP 2007-2013	27
6.4. Informācijas sistēma (IS) LAP 2007-2013 atbalsta ieviešanai Latvijā	27
6.5. Uzraudzības un novērtēšanas pasākumi	28
6.6. Lielāko programmas pārvaldības problēmu kopsavilkums un visi veiktie pasākumi	28
6.7. Tehniskās palīdzības izmantošana	30
6.8. Veiktie pasākumi, lai nodrošinātu to, ka informāciju par programmu izplata saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 76. pantu	31
7. Kopsavilkums	33

Tekstā lietotie saīsinājumi

CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde

IKP – iekšzemes kopprodukts

ELFLA - Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai

ELGF – Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds

ELVGF – Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonds

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

LAD – Lauku atbalsta dienests

LAP 2007-2013 – „Latvijas Lauku attīstības programma 2007. – 2013.gadam”

LVAEI - Latvijas Valsts Agrārās Ekonomikas Institūts

MK – Ministru kabinets

RLP – Reģionālā lauksaimniecības pārvalde

ZM – Zemkopības ministrija

Ievads

Saskaņā ar Padomes 2005.gada 20.septembra Regulas Nr.1698/2005 (EK) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) 82.pantu un 2006. gada 15. decembra Komisijas Regulas (EK) Nr. 1974/2006, ar ko paredz sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), 60.pantu, dalībvalstīm ir jānodrošina lauku attīstības programmu īstenošanas uzraudzība, kā vienu no pasākumiem paredzot gada progresa ziņojumu par programmas īstenošanu sagatavošanu un nosūtīšanu EK.

Neraugoties uz to, ka 2007.gadā „Latvijas Lauku attīstības programma 2007. – 2013.gadam” vēl nebija apstiprināta, 2007.gada pirmajā pusē Latvijas Republikas ZM kā ELFLA vadošā iestāde sadarbībā ar sociālajiem un ekonomiskajiem partneriem izstrādāja nepieciešamos nacionālos normatīvos aktus, lai varētu uzsākt ELFLA finansējuma apgūšanu. Tā rezultātā 2007.gada 3.augustā LAD izsludināja atklāta konkursa projekta iesniegumu pieņemšanas pirmo kārtu LAP 2007-2013 pasākumiem "Lauku saimniecību modernizācija" un "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai". Projektu iesniegumu pieņemšana notika no 2007.gada 3.septembra līdz 2007.gada 3.oktobrim. 2007.gadā tika arī uzņemtas saistības LAP 2007-2013 pasākumā „Natura 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK” un pasākumā „Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas”.

ZM sarunas ar EK pabeidza 2007.gada 20.decembrī, saņemot EK Lauku attīstības komitejas pozitīvu atzinumu LAP 2007-2013 apstiprināšanai EK.

Šis ir pirmais Latvijas gada progresa ziņojums par LAP 2007-2013 īstenošanu. LAP programmēšanas periods ir 2007.-2013.gads. Ziņojums ietver informāciju par LAP 2007-2013 īstenošanu Latvijā no 2007.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim.

Atbilstoši LAP 2007-2013 nosacījumiem Latvijā tiks īstenoti šādi pasākumi:

1. ASS. LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS NOZARES KONKURĒTSPĒJAS UZLABOŠANA
 - Pasākums 111: Arodapmācības un informācijas pasākumi
 - Pasākums 112: Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem
 - Pasākums 113: Priekšlaicīgā pensionēšanās
 - Pasākums 114: Lauksaimniekiem un mežsaimniekiem paredzēto konsultāciju pakalpojumu izmantošana
 - Pasākums 121: Lauku saimniecību modernizācija
 - Pasākums 122: Mežu ekonomiskās vērtības uzlabošana
 - Pasākums 123: Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana
 - Pasākums 125: Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu
 - Pasākums 141: Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanai
 - Pasākums 142: Ražotāju grupas

- 2.ASS. VIDES UN LAUKU AINAVAS UZLABOŠANA
 - Pasākums 212: Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas
 - Pasākums 213: NATURA 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EKK
 - Pasākums 214: Agrovīdes maksājumi
 - Apakšpasākums 214/1: Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība

Apakšpasākums 214/2: Integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana

Apakšpasākums 214/3: Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos

Apakšpasākums 214/4: Rugāju lauks ziemas periodā

Pasākums 223: Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējā apmežošana

Pasākums 224: NATURA 2000 maksājumi (meža īpašniekiem)

Pasākums 226: Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvo pasākumu ieviešana

3.ASS. DZĪVES KVALITĀTE LAUKU APVIDOS UN LAUKU EKONOMIKAS DAŽĀDOŠANA

Pasākums 312(311): Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošana)

Apakšpasākums 312(311)/1: Atbalsts mikrouzņēmumu radīšanai un attīstībai

Apakšpasākums 312(311)/2: Ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošana

Apakšpasākums 312(311)/3: Enerģijas ražošanu no lauksaimnieciskas un mežsaimnieciskas izcelsmes biomasas

Pasākums 313: Tūrisma aktivitāšu veicināšana

Pasākums 321: Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem

Pasākums 323: Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana

4.ASS. LEADER PIEEJAS ĪSTENOŠANA

Pasākums 410: Vietējās attīstības stratēģijas. Šīs programmas 4.ass ieviešana

Pasākums 411: Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā

Pasākums 413: Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā

Pasākums 421: Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība

Pasākums 431: Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, prasmju apguve, teritorijas aktivizēšana

1. Vispārējs situācijas raksturojums

1.1. Tautsaimniecības attīstība

Iekšzemes kopprodukts

2007.gadā iekšzemes kopprodukta (IKP) apjoms, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pieauga par 10,2%. IKP pieaugumu 2007.gadā visbūtiskāk ietekmēja pakalpojumu nozaru - tirdzniecības, komercpakalpojumu, transporta un sakaru, kā arī finanšu pakalpojumu izaugsme. Šo nozaru radītās pievienotās vērtības reālo apjomu palielinājums IKP pieaugumu noteica par 7,3 procentu punktiem, kas veido vairāk kā divas trešdaļas no kopīgā IKP pieauguma 2007.gadā. No preču ražošanas nozarēm visstraujākā izaugsme bija būvniecībā un ieguves rūpniecībā, kā arī lauksaimniecībā. Savukārt, apstrādes rūpniecības ražošanas apjomi pat nedaudz - par 0,3% - samazinājās, salīdzinājumā ar 2006.gadu. *

* avots: Ekonomikas ministrija

1. tabula. Latvijas IKP sadalījums pa darbības veidiem

	% pret iepriekšējo gadu					Struktūra, %				
	2003	2004	2005	2006	2007	2003	2004	2005	2006	2007
Iekšzemes kopprodukts	107,5	108,5	110,2	111,9	110,3	100	100	100	100	100
<i>t.sk.kopējā pievienotā vērtība pēc pamatcenām</i>										
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	102,6	104,2	103,3	99,9	108,3	4,3	4	3,7	3,6	3,2
Zvejniecība	109,7	109,8	115	91,3	102,8	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	107,2	110,5	126,1	109,4	114,7	0,1	0,3	0,3	0,3	0,4
Apstrādes rūpniecība	109,1	107,9	106,6	106,2	99,7	14,9	13,4	13,1	11,8	10,8
Elektrības, gāzes un ūdens apgāde	102,8	104,9	102,3	104,0	104,9	3,4	3,1	2,7	2,5	2,4
būvniecība	113,7	113	115,5	113,6	114,4	6,1	5,8	6,3	6,8	8,4
pakalpojumi	107,0	108,7	111,2	113,1	110,9	70,9	73,3	73,8	74,8	74,7

Avots: CSP

Investīcijas

2007. gadā nefinanšu investīcijas Latvijā bija 3873 mlj. EUR, kas ir par 26% vairāk nekā 2006. gadā. Nefinanšu investīcijas sabiedriskajā sektorā bija 1540 mlj. EUR (40 % no kopējā nefinanšu investīciju apjoma), kas ir par 8% vairāk kā 2006. gadā. Savukārt privātajā sektorā 2007. gadā tika investēti 2333 mlj. EUR (60% no kopējā), kas ir par 8% mazāk kā 2006. gadā. 30% no visām nefinanšu investīcijām jeb 1148 mlj. EUR veidoja ieguldījumi rūpniecībā.

Nefinanšu investīcijas lauksaimniecībā, medniecībā un mežsaimniecībā sasniedza 115 mlj. EUR, kas ir 3% no kopējām nefinanšu investīcijām valstī un salīdzinājumā ar 2006. gadu tās ir samazinājušās par 0.4%.

1.2. Lauksaimniecības nozīme tautsaimniecībā

Lauksaimniecības, medniecības un mežsaimniecības daļa iekšzemes kopproduktā 2007. gadā bija 2.8% jeb 555 mlj. EUR, savukārt zvejniecības daļa bija 18 mlj EUR, jeb 0.08% no IKP.

Ražotāju cenas un cenu indeksi lauksaimniecībā kopumā turpina pieaugt. 2007. gadā salīdzinājumā ar 2006. gadu ražotāju cenas lauksaimniecībā vidēji pieauga par 6%, tai skaitā augkopībā par 11% un lopkopībā par 1%.

Augkopības cenu līmeņa kāpumu 2007. gadā galvenokārt ietekmēja cenu pieaugums graudaugiem par 41%. Savukārt cenu līmeni pazemināja cenu kritums kartupeļiem par 32% un dārzeņiem par 7%.

Lopkopības produkcijas kopējo cenu līmeni 2007. gadā paaugstināja putnu gaļas cenu kāpums par 13%, savukārt pazemināja liellopu un cūkgaļas cenu kritums vidēji par 8%.

Lauksaimniecības produktu ražošanas struktūrā pārsvara pozīcijas nostiprinās augkopībai 58.5% (tabula), kur lielāko daļu – 27.7% dod graudaugu ražošana, savukārt kartupeļu un dārzeņu ražošana samazinās. Lopkopības nozarē lielākais pārsvars ir saglabājies piena ražošanai – 21.6% , tai seko mājputnu un olu ražošana – 6.9%.

2. tabula. Lauksaimniecības produktu ražošanas struktūra

	Īpatsvars gala produkcijas vērtībā (%)						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Augkopības produkcija	43,9	49,6	49,5	52,0	51,6	53,0	58,5
t.sk. labība	17,1	18,1	19,8	20,0	19,8	19,6	27,7
Kartupeļi	8,8	12,0	8,5	6,9	7,9	8,2	7,3
Dārzeņi	3,7	5,1	6,9	4,5	4,5	5,2	4,3
Cita augkopības produkcija	14,3	14,4	14,3	20,7	19,4	19,7	19,3
Lopkopības produkcija	56,1	50,4	50,5	48,0	48,4	47,0	41,5
t.sk. piens	22,9	22,1	21,4	22,8	25,8	25,1	21,6
Liellopi	9,3	6,8	5,9	6,7	5,6	5,4	4,5
Cūkas	12,3	10,8	11,8	8,9	8,7	7,5	6,7
Mājputni un olas	8,5	7,0	8,7	7,3	5,8	6,4	6,9
Cita lopkopības produkcija	3,1	3,6	2,7	2,3	2,5	2,7	1,9

Avots: CSP

Lauksaimniecības un pārtikas ražošanas nozarei ir nozīmīga loma Latvijas ārējā tirdzniecībā. Tās īpatsvars importa un eksporta struktūrā pārsniedz 10%.

3. tabula. Lauksaimniecības un pārtikas preču īpatsvars Latvijas ārējā tirdzniecībā

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Eksports	Milj. EUR	197,9	236,1	220,3	297,7	501,6	616,5	878,0
	% no kopējā	10,2	8,8	9,0	9,6	11,7	13,3	14,5
Imports	Milj. EUR	503,9	549,0	535,8	633,4	805,7	999,6	1239,5
	% no kopējā	13,4	12,8	12,1	11,8	11,2	11,2	11,2
Bilance	Milj. EUR	-306,0	-312,9	-315,5	-335,7	-304,1	-383,1	-361,5

Avots: CSP

2007.gada lauku saimniecību struktūras apsekojums liecina, ka vienai zemnieku saimniecībai vidēji bija 19.9 ha zemes, tai skaitā 13 ha – izmantotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Salīdzinot ar 2005.gada struktūrapsekojumu, vidējā saimniecību lauksaimniecībā izmantojamās zemes apjoms palielinājies par 0.2 ha, kas liecina par lielāku, konkurētspējīgāku lauku saimniecību veidošanos, lauksaimnieciskās ražošanas attīstību, ko nenoliedzami veicinājis valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai. Analizējot pašnodrošinājuma līmeni ar lauksaimniecības produktiem Latvijā, nevienam no gaļas veidiem piedāvājums nespēj apmierināt iekšējā tirgus pieprasījumu, bet tas ir sasniegts pienam, graudaugiem, olām un vietējais tirgus pieprasījumu gandrīz nosedz arī saražoto kartupeļu apjoms.

4. tabula. Latvijas lauksaimniecības kopējā aprēķina rezultāti 2001. – 2007. gadā mlj. EUR

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Augkopības gala produkcija	226,2	245,2	251,6	291,6	342,9	385,9	553,7
Lopkopības gala produkcija	286,1	248,5	216,8	260,5	298,9	344,7	368,7
Kopā (l/s nozare)	512,5	493,8	468,4	552,1	641,8	730,6	1045,5
Starppatēriņš	318,2	333,3	348,4	376,5	469,9	550,4	658,1
Bruto pievienotā vērtība	235,5	219,5	212,0	263,6	274,3	284,4	301,8
Subsīdijas	2,0	1,6	7,4	78,5	114,2	167,1	202,3
Ar ražošanu saistītie nodokļi	9,8	9,3	5,8	6,5	7,7	8,0	5,5
Pamatkapitāla patēriņš	46,9	44,6	44,7	49,5	60,2	73,5	85,7
Neto pievienotā vērtība (faktorizmaksās)	180,7	167,1	168,9	286,1	320,6	370,0	498,6
Ārējās izmaksas	8,7	8,0	7,1	8,1	7,1	10,4	14,7
Ienākumi no lauksaimnieciskās darbības	173,8	162,8	158,6	278,0	313,5	359,5	483,9
Lauksaimniecībā nodarbināto skaits, tūkst. cilv.	145,2	143,1	140,9	139,6	138,2	132,7	129,7

lenākumi uz vienu lauksaimniecībā nodarbināto, EUR gadā	1105,2	1052,5	1011,9	1867,7	2120,9	2534,9	3731,0
---	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Avots: LVAEI

1.3. Iedzīvotāji

Latvijas iedzīvotāju skaits arī 2007. gadā turpināja samazināties. 2008. gada sākumā tas bija 2 miljoni 270 tūkstoši jeb par 10 tūkstošiem cilvēku mazāks nekā pirms gada, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati.

5. tabula. Latvijas iedzīvotāji gada sākumā 2003. – 2007. gadā.

Rādītājs	Vienības	2003	2004	2005	2006	2007
Iedzīvotāji, kopā	tūkst.	2331	2319	2306	2295	2281
Iedzīvotāji, laukos	tūkst.	751	748	739	735	731
Lauku iedzīvotāju īpatsvars	%	32,2	32,2	32	32	32,1
Iedzīvotāji pilsētās	tūkst.	1580	1571	1567	1559	1550
Iedzīvotāju blīvums, vidēji valstī	iedz./km ²	36,1	35,9	35,7	35,5	35,3

Avots: CSP

Kopumā valstī 2007. gadā ekonomiski aktīvi ir bijuši 53.4% iedzīvotāju (vecumā no 15 līdz 74 gadiem), kas ir par 11% mazāk nekā 2006. gadā. Darbaspēka apsekojuma dati liecina, ka valstī 2007. gadā bija nodarbināti 1130.8 tūkst. cilvēku (63.7% no iedzīvotāju kopskaita vecumā no 15 līdz 74 gadiem), 2006. gadā nodarbināti bija 1087.6 tūkst. cilvēku (60.1%). No visiem nodarbinātajiem lauksaimniecībā, medniecībā un mežsaimniecībā nodarbināto īpatsvars bija 8.4%, visvairāk - 16.7% tirdzniecībā, 15% apstrādes rūpniecībā.

2007. gada 31. decembrī valstī reģistrēti 63.3 tūkst. bezdarbnieku jeb 5.2% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem. 2006. gada decembrī valstī reģistrēti 71.2 tūkst. bezdarbnieku jeb 6% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem.

6. tabula. Darba meklētāju īpatsvars un bezdarba līmenis 2003. – 2007. gadā.

	2003	2004	2005	2006	2007
Darba meklētāju īpatsvars, % ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā, valstī kopumā	10,6	10,4	8,7	6,8	6
Darba meklētāju īpatsvars, % ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā, pilsētās	11,7	11,3	9,3	6,9	6,1
Darba meklētāju īpatsvars, % ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā, laukos	7,8	8,4	7,4	6,7	5,9
Reģistrētā bezdarba līmenis, vidēji periodā, %	8,6	8,8	8,7	7	5,6

Avots: CSP

Kā liecina Darbaspēka apsekojuma dati pilsētās darba meklētāju īpatsvars bija augstāks nekā laukos, 2007. gadā - attiecīgi pilsētās 6.1%, laukos 5.9%. Daļējs izskaidrojums zemākam īpatsvaram laukos varētu būt tas, ka par nodarbinātām tiek uzskatītas arī tās personas, kurām nozīmīgs iztikas avots ir darbs piemājas vai personīgajā saimniecībā tikai savam personiskajam patēriņam.

2007. gadā strādājošo mēneša vidējā darba samaksa bija 566 eiro, jeb par 31.6 % lielāka, nekā iepriekšējā gadā. Arī reālās darba samaksas dinamika attiecībā pret iepriekšējo gadu palielinājās būtiski – par 119.9%, neraugoties uz ievērojamo cenu kāpumu.

7. tabula. Iedzīvotāju naudas ieņēmumi 2003. – 2007. gadā.

	2003	2004	2005	2006	2007
Tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējā darba samaksa EUR bruto	298	300	362	430	566
Tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējā darba samaksa EUR neto	214	213	250	307	407
Ienākumi uz 1 lauksaimniecībā nodarbināto mēnesī, EUR	112	147	181	202	311
Viena iedzīvotāja pilnas iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza vērtība, EUR	145	141	150	165	189

Avots: CSP, LVAEI

Lauksaimniecības nozarē strādājošo ienākumu līmenis ir zemāks kā vidēji valstī. 2007.gadā lauksaimniecības, medniecības un mežsaimniecības nozarē strādājošo vidējā bruto darba samaksa bija 496 EUR jeb 88% no vidējās bruto darba samaksas tautsaimniecībā.

Pēc provizoriskiem lauksaimnieciskā kopaprēķina datiem 2007.gadā ienākums uz vienu lauksaimniecībā nodarbināto mēnesī sastādīja 311 EUR kas ir par 36% vairāk nekā 2006.gadā.

2. Izmaiņas vispārējos apstākļos

2.1. Izmaiņas tiesību aktos

2007.gada 1.janvārī stājās spēkā EK pieņemtās „Kopienas pamatnostādnes attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007. – 2013.gadā”. Šīs pamatnostādnes paredz jaunas atbalsta kategorijas: atbalsti, kas paredzēti standartu ievērošanai, atbalsti "Natura 2000" un atbalsti, kas saistīti ar Direktīvā 2000/60/EK (ūdens resursu politika) noteiktajiem maksājumiem, atbalsti, kas saistīti ar Direktīvā 2003/96/EK (nodokļu uzlikšana energoproduktiem un elektroenerģijai) noteikto atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, un atbalsti mežsaimniecības nozarei.

2007.gada 18.oktobrī Latvijas parlaments (Saeima) pieņēma grozījumus „Lauksaimniecības un lauku attīstības likumā”, vienā no grozījumu punktiem paredzot, ka valsts un ES atbalsta administrēšanā iesaistītā institūcija lēmumu par atbalsta iesnieguma apstiprināšanu vai noraidīšanu pieņem ne vēlāk kā piecu mēnešu laikā pēc atbalsta iesnieguma saņemšanas, kā arī nosakot, ka valsts un ES atbalsts tiek piešķirts, lai sekmētu lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības attīstību, kā arī paaugstinātu lauku teritorijas iedzīvotāju dzīves līmeni un radītu Latvijas un pārējo ES dalībvalstu lauksaimniecības produktu ražotājiem līdzvērtīgus konkurences priekšnoteikumus.

2007.gada 8.februārī Latvijas parlaments (Saeima) pieņēma grozījumus likumā „Publisko iepirkumu likums”. Likuma grozījumi paredz, ka uz kompensējošas dabas atbalsta pasākumiem neattiecas prasība veikt iepirkuma procedūru. Tāpat šajos likuma grozījumos tika arī sniegta kompensācijas definīcija, kas nosaka, ka atbalsta izmaksa, kas izdarīta konkrētam mērķim un pēc noteiktas likmes, tiek uzskatīta par naudas līdzekļu administrēšanu un tās saņēmēji nav pakļauti prasībai veikt iepirkuma procedūru. Turklāt ar minētajiem likuma grozījumiem noteikts, ka gadījumā, ja pasūtītājs no saviem līdzekļiem vai no ES politiku instrumentu un nacionālā līdzfinansējuma līdzekļiem finansē tāda līguma izpildi, kas nav minēts „Publisko iepirkumu likuma” likuma 6.pantā, iepirkuma procedūras un to piemērošanas kārtību, kā arī personas, kuras piemēro šīs procedūras, nosaka Ministru kabinets.

Tā kā Latvijai kā ES dalībvalstij ir jāizstrādā nacionālie normatīvie akti ES tiesību aktu piemērošanai, tādējādi, nodrošinot ELGF un ELFLA sekmīgu līdzekļu apguvi no 2007. līdz 2013.gadam, 2007.gadā bija nepieciešams ieviest atsevišķus valdības noteikumus.

2007.gada 17.aprīlī Ministru kabinetā tika apstiprināta „Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauku attīstībai” (MK noteikumi Nr. 255), nosakot kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un ES atbalsts Latvijas lauku attīstības programmas 2007.–2013.gadam pasākumiem, ko īsteno atbilstoši Padomes 1999.gada 17.maija Regulai Nr.1257/1999 (EK) par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai (turpmāk – Padomes regula Nr.1257/1999) un Padomes 2005.gada 20.septembra Regulai Nr.1698/2005 (EK) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA). Šie noteikumi attiecas uz LAP 2007 - 2013 pasākumiem “Mazāk labvēlīgie apvidi” un „Natura 2000” maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK” paredzēto atbalstu.

2007.gada 17.aprīlī Ministru kabinets apstiprināja „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fonda administrēšanas kārtību” (MK noteikumi Nr. 267), kas nosaka kārtību, kādā administrē

ELGF, ELFLA un Eiropas Zivsaimniecības fondu, kā arī minēto fondu administrēšanā iesaistīto iestāžu kompetenci un pienākumus.

2007.gada 17.aprīlī Ministru kabinets apstiprināja Zemkopības ministrijas izstrādātos Ministru Kabineta noteikumus „Kārtība, kādā administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai, kā arī kārtība, kādā publicējama informācija par atbalsta saņēmējiem” (MK noteikumi Nr. 268). Šajā dokumentā tika noteikta vispārējā kārtība, kādā programmēšanas periodā no 2007. līdz 2013.gadam jāadministrē un jāuzrauga valsts un ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai no ELGF un ELFLA. Tika noteikta arī kārtība, kādā jāpublicē informācija par valsts un ES atbalsta saņēmējiem un saņemtā atbalsta apmēru.

2007.gada 8.maijā Ministru kabinets apstiprināja Zemkopības ministrijas izstrādātos Ministru kabineta noteikumus „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā” (MK noteikumi Nr. 314), nosakot valsts un ES atbalsta piešķiršanas kārtību tādiem pasākumiem kā „Lauku saimniecību modernizācija” un „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai”, ko līdzfinansēs no ELFLA, paredzot arī Latvijas valsts līdzfinansējumu. Šis dokuments paredz, ka projektu iesniegumu pieņemšana notiks kārtās, katrai kārtai nosakot pieejamo sabiedrisko finansējumu. Lauku atbalsta dienests laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” mēnesi pirms projektu iesniegumu pieņemšanas izsludinās projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanas datumu, kārtai piešķirto sabiedriskā finansējuma apjomu un projektu īstenošanas beigu termiņu.

2007.gada 18.augustā Ministru kabinets apstiprināja noteikumus Nr.546 "Noteikumi par saimnieciskās darbības veicēju deklarēšanos atbilstoši sīko, mazo un vidējo uzņēmumu definīcijai”. Saskaņā ar minētajiem noteikumiem Juridiskās personas tika aicinātas kopā ar projekta iesniegumu iesniegt deklarāciju par uzņēmuma atbilstību mikro uzņēmuma definīcijai (noteikumu 1. un 2.pielikums). Šī deklarācija ir būtiska, jo pasākumā „Uzņēmumu radīšana un attīstība” var pieteikties tikai mikro uzņēmumi. Deklarācija nav obligāta, bet ja tā netiek iesniegta kopā ar projekta iesniegumu, nepieciešamības gadījumā, LAD to pieprasa kā papildu informāciju, lai pārliecinātos, ka atbalsta pretendents tiešām atbilst mikro uzņēmuma definīcijai.

2.2.Neparedzēti sociāli ekonomiski notikumi

Inflācija

Saskaņā ar Latvijas Bankas datiem (Latvijas Bankas komentārs „Par vidējo patēriņa cenu kāpumu 2007.gadā”) valsts tautsaimniecībā aizvadītajā gadā bija vērojamas izaugsmes tempa pakāpeniska palēninājuma un stabilizācijas pirmās pazīmes, vienlaikus saglabājoties augstas inflācijas inercei. Vidējā gada inflācija 2007. gadā bija 10.1%. Tam pamatā bija izmaksu kāpums iepriekšējos periodos, kas izraisīja vairāku administratīvi regulējamo cenu kāpumu (īpaši - ar mājokļa uzturēšanu saistītie izdevumi, transporta pakalpojumi), un noturīgs iekšzemes pieprasījums, kas veicināja īpaši strauju neregulējamo pakalpojumu cenu kāpumu (gadā vidēji - 13.5%). Ļoti spēcīgās svārstības naftas tirgū un cenas kāpumu pērn daļēji kompensējis ASV dolāra kursa kritums, kā rezultātā degvielas cenu ietekme uz kopējo inflāciju Latvijā bija tikai 0.2 procentu punkti, bet 2007. gada 2. pusgadā pastiprinājās globālā pārtikas tirgus tendenču ietekme uz graudaugu un piena produktu cenām Latvijā.

8.tabula. Patēriņa cenu pārmaiņas Latvijā 2007.gadā *

Gads	Mēnesis	Inflācijas izmaiņas %		
		salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi	salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo mēnesi	vidēji gadā
2007	Janvāris	1,3	7,1	6,5
	Februāris	0,5	7,3	6,5
	Marts	1,4	8,5	6,7
	Aprīlis	0,9	8,9	6,9
	Maijs	0,6	8,2	7,1
	Jūnijs	0,9	8,8	7,3
	Jūlijs	1,2	9,5	7,5
	Augusts	0,4	10,1	7,8
	Septembris	1,9	11,4	8,2
	Oktobris	2,2	13,2	8,9
	Novembris	1,4	13,7	9,5
	Decembris	0,7	14,1	10,1

* avots: Latvijas Ekonomikas ministrijas informatīvais ziņojums par inflācijas procesiem valstī (izskatīts MK 29.01.2008.)

Ministru kabinets 2007. gada 6. martā apstiprināja finanšu ministra vadītās darba grupas sagatavoto „Ziņojumu par patēriņa cenu inflācijas attīstību un samazināšanas priekšlikumiem” (turpmāk – inflācijas samazināšanas plāns). Inflācijas samazināšanas plānā par vienu no efektīvākajiem veidiem patēriņa cenu pieauguma ierobežošanai tika minēta atbildīga fiskālā politika un uz problemātiskajiem sektoriem vērsta politikas rīcība, kas sekmētu valdības sektora ieguldījuma samazināšanu pieprasījuma inflācijā, kā arī mainītu tirgus dalībnieku motivāciju un rīcību, ievirzot to ilgtspējīgas attīstības gultnē. Lai ierobežotu straujo kreditēšanas pieaugumu un spekulatīvos darījumus nekustamā īpašumu tirgū, kā arī, lai mazinātu iespēju iedzīvotājiem nokļūt maksātnespējas situācijā, nespējot segt kredītaistības, inflācijas samazināšanas plānā tika noteikta arī stingrāka kreditēšanas pieauguma kontrole. Pasākumi patēriņa cenu pieauguma ierobežošanai, kas ir saistīti ar fiskālo atbildību, nodokļu un nodevu politiku un kreditēšanas pieauguma kontroli, paredz īstermiņa un vidēja termiņa politiku īstenošanu. Savukārt darba tirgus, produktivitātes, enerģētikas un konkurences pasākumu atdeve pamatā ir plānota ilgtermiņā.

2007. gada 14. jūnijā Valsts sekretāru sanāksmē tika iesniegts Informatīvais ziņojums par „Pasākumu patēriņa cenu pieauguma ierobežošanai” izpildes gaitu. Ziņojumā Finanšu ministrija informēja par atbildīgo ministriju plānotajām un veiktajām darbībām, kā arī termiņiem inflācijas samazināšanas pasākumu izpildei.

Atbilstoši inflācijas samazināšanas plānā noteiktajam tika veikti būtiski grozījumi nodokļu politikas tiesību aktos. Saeima ir pieņēmusi grozījumus sešos likumos (likumā „Par uzņēmumu ienākuma nodokli”, „Patērētāju tiesību aizsardzības likumā”, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, „Kredītiestāžu likumā”, likumā „Par vieglo automobiļu un motociklu nodokli” un likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”), kā arī Ministru

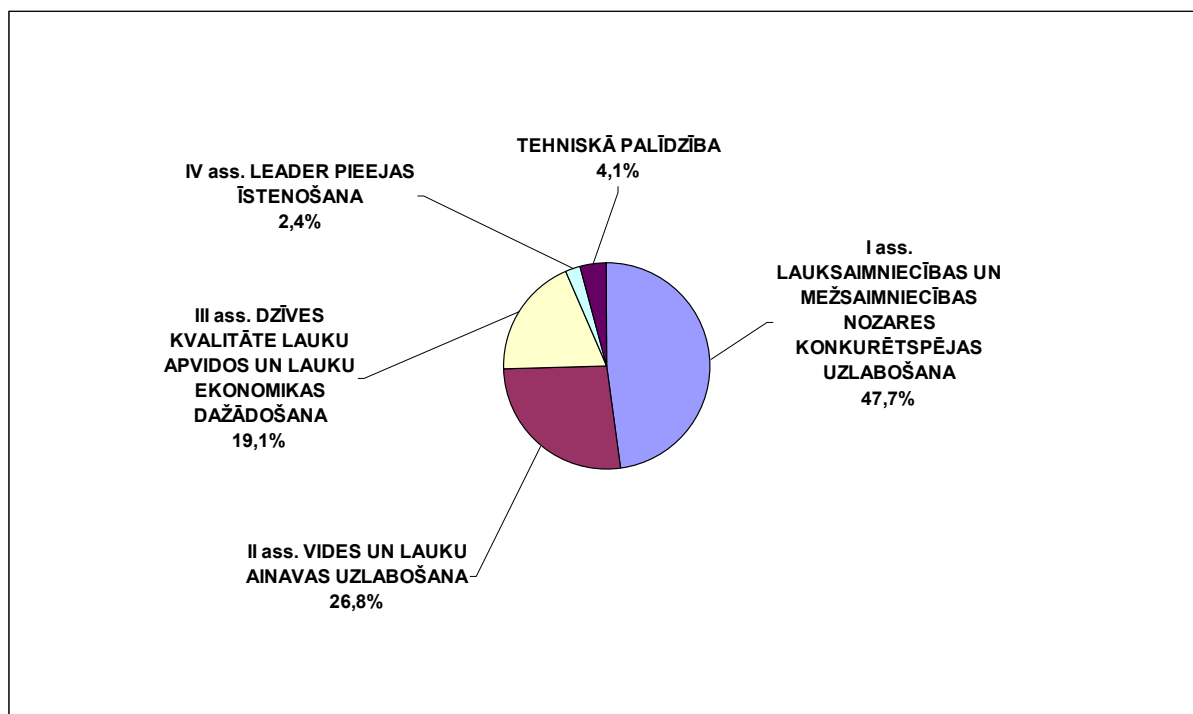
kabineta noteikumos „Noteikumi par valsts nodevu par notariālo darbību izpildi un īpašuma tiesību un ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā”.

2.3. IZMAIŅAS KOPĪENAS UN VALSTS POLITIKĀ, KAS IETEKMĒ ELFLA UN CITU FINANŠU INSTRUMENTU SAVSTARPĒJO SASKANĪBU.

ZM kā Latvijas kompetentā iestāde 2007.gada 30.maijā iesniedza EK „Latvijas Lauku attīstības programmu 2007. – 2013.gadam” projektu. Koriģētais programmas projekts tika iesniegts EK vēlreiz 2007.gada 14.septembrī. Pēc EK un dalībvalsts atbildīgās iestādes pārrunām, „Latvijas Lauku attīstības programmas 2007. – 2013.gadam” galīgā redakcija tika nosūtīta EK 2007.gada 18.decembrī.

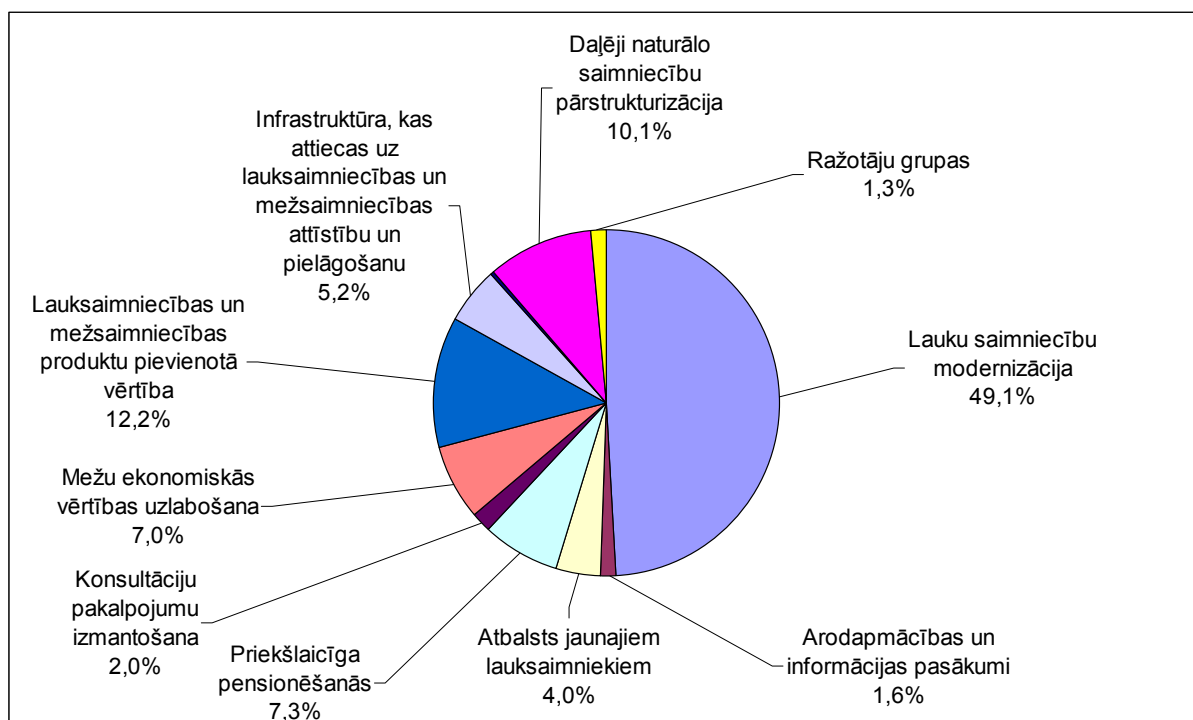
Programmā tika ietverti Regulas (EK) Nr. 1698/2005 16.pantā un Regulas (EK) Nr. 1974/2006 II pielikumā minētie elementi un jo īpaši prioritāšu asu un programmas īstenošanai paredzēto pasākumu apraksts un vispārējs finansējuma plāns, kurā iekļauta tabula ar katram gadam plānoto kopējo ELFLA ieguldījumu, kam jāatbilst iepriekš minētā laikposma finanšu shēmai, un tabula, kurā norādīts visam plānošanas periodam paredzētais kopējais Kopienas ieguldījums un atbilstošā valsts daļa publiskajā finansējumā katrai asij, kā arī tehniskajai palīdzībai atvēlētā summa. Šajās tabulās iekļauti arī izdevumi pārejai no pašreizējām atbalsta shēmām, kas izveidotas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1257/1999, atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1320/2006, ar ko paredz noteikumus pārejai uz lauku attīstības atbalstu, kurš noteikts ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005.

1. attēls. LAP 2007 – 2013 sabiedriskā finansējuma procentuālais sadalījums

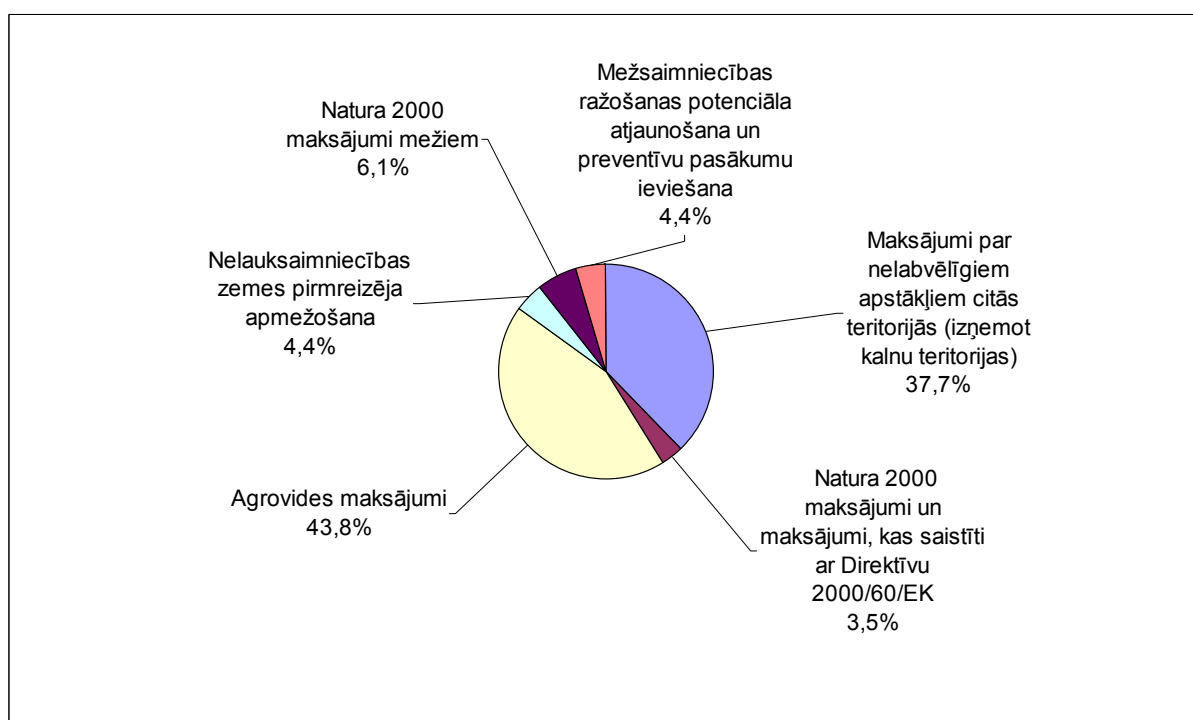
Avots: LAP 2007-2013

2. attēls. LAP 2007-2013 1.ass pasākumu sabiedriskā finansējuma procentuālais sadalījums.

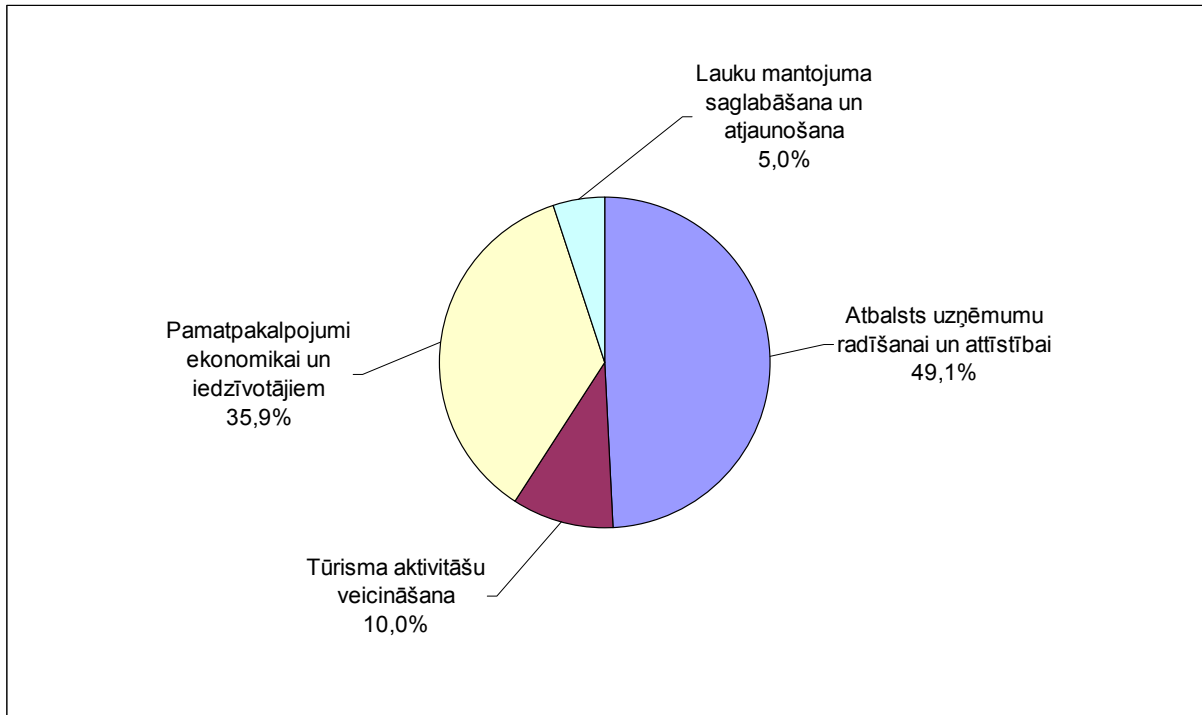
Avots: LAP 2007-2013

3.attēls. LAP 2007-2013 2.ass pasākumu sabiedriskā finansējuma procentuālais sadalījums.

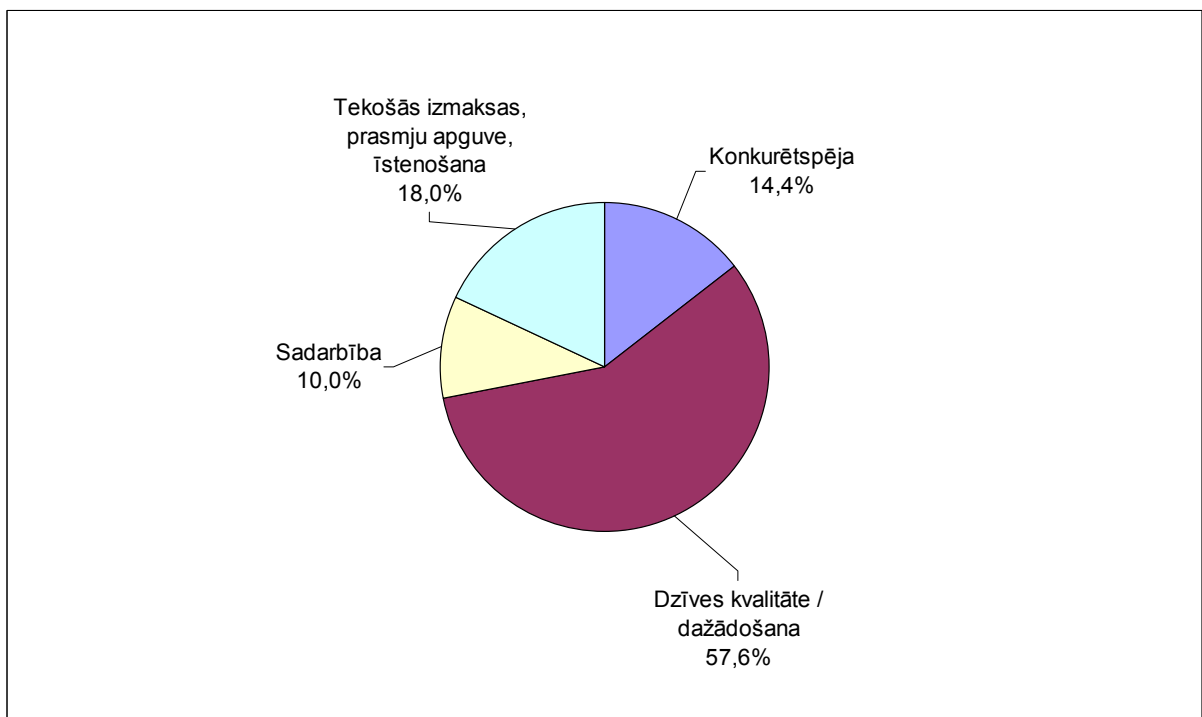
Avots: LAP 2007-2013

4.attēls. LAP 2007-2013 3.ass pasākumu sabiedriskā finansējuma procentuālais sadalījums.

Avots: LAP 2007-2013

5.attēls. LAP 2007-2013 4.ass pasākumu sabiedriskā finansējuma procentuālais sadalījums.

Avots: LAP 2007-2013

3. Programmas virzība saistībā ar izvirzītajiem mērķiem, pamatojoties uz īstenošanas un rezultātu rādītājiem.

Ņemot vērā to, ka līdz 2007.gada beigām EK nebija pieņēmusi lēmumu par LAP 2007-2013 apstiprināšanu, un Latvijas Republikas atbildīgajām iestādēm nebija tiesību uzņemties saistības LAP 2007-2013 ietvaros, programmas virzības analīzi saistībā ar tajā izvirzītajiem mērķiem nav iespējams veikt. Tomēr atklāta konkursa projekta iesniegumu pieņemšanas pirmās kārtas izsludināšana LAP 2007-2013 pasākumam "Lauku saimniecību modernizācija" atbilda LAP 2007-2013 1.ass mērķī minētajai lauksaimniecības un mežsaimniecības uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšanai, atbalstot to pārstrukturizēšanu, attīstību un inovāciju. Savukārt atklāta konkursa projekta iesniegumu pieņemšanas pirmās kārtas izsludināšana pasākumam "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai" notika saskaņā ar LAP 2007-2013 3.ass mērķī norādīto dzīves kvalitātes uzlabošanas veicināšanu un ekonomisko aktivitāšu dažādošanu lauku apvidos.

Saistību uzņemšana LAP 2007-2013 pasākumos „Natura 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK” un „Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas” atbilda LAP 2007-2013 2.ass mērķim, kas paredz lauksaimniecības zemes ilgtspējīga izmantošanu, atbalstot vidi saudzējošu ražošanas metožu pielietošanu, aizsargājot, bagātinot un ilgtspējīgi izmantojot dabas resursus un ainavas lauku apvidos.

4. Programmas finansiālā īstenošana

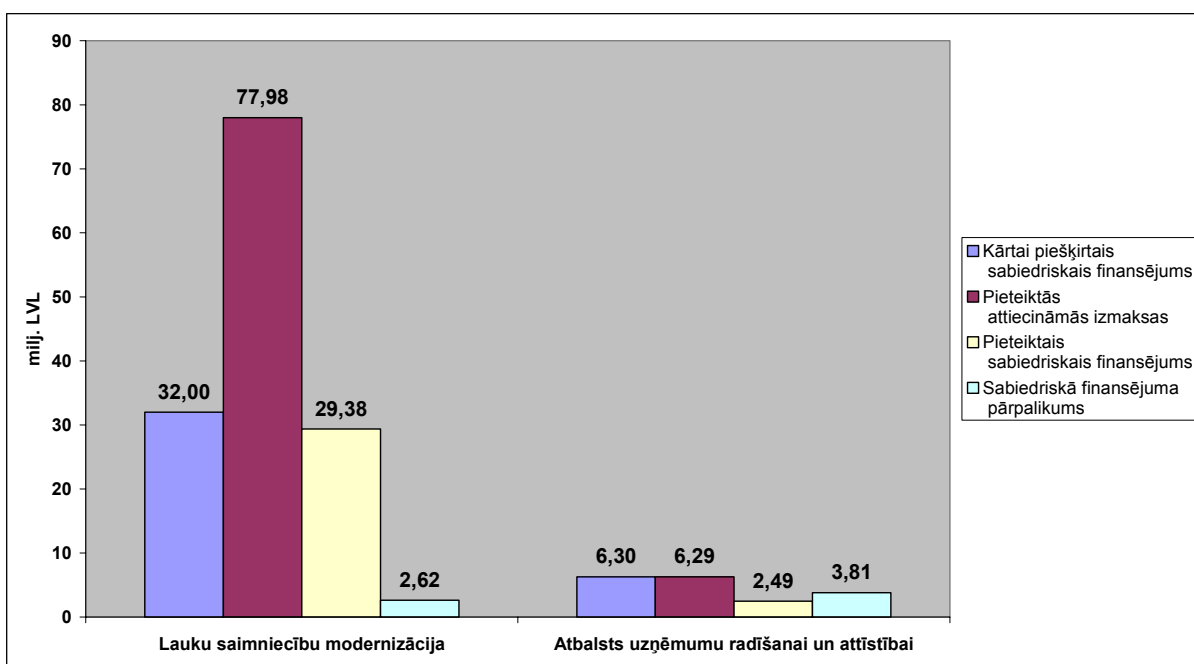
Ņemot vērā apstākli, ka lēmums par LAP 2007. – 2013. apstiprināšanu tika pieņemts pēc 2007.gada 1.janvāra, ar kuru stājās spēkā „Kopienas pamatnostādnes attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007. – 2013.gadā (turpmāk – pamatnostādnes), EK uzskatīja, ka pamatnostādņu 15., 16., un 185.punkts neaizkavē tiesības pretendēt uz atbalstu LAP 2007-2013 aktivitātēm, kuras uzsāka atbalsta saņēmēji starp 2007.gada 1.janvāri un LAP 2007-2013 apstiprināšanu valsts atbalstam, kurš paredzēts, lai atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1698/2005 89.pantam sniegtu valsts papildu finansējumu lauku attīstības pasākumiem.

2007.gada 3.augustā LAD izsludināja atklāta konkursa projekta iesniegumu pieņemšanas pirmo kārtu no 2007.gada 3.septembra līdz 2007.gada 3.oktobrim LAP 2007.-2013. pasākumiem "Lauku saimniecību modernizācija" un "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai" saskaņā ar 2007.gada 8.maija Ministru kabineta noteikumiem nr.314 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai atklātu projektu iesniegumu konkursa veidā". Pirmās projekta iesniegumu pieņemšanas kārtas pieejamais sabiedriskais finansējums pasākumam "Lauku saimniecību modernizācija" bija 32,00 milj. LVL, bet pasākumam "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai" – 6,30 milj.LVL.

Projekti tika iesniegti LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs. Saņemtos projektu iesniegumus sakārtoja atbilstīgi saņemtajam atlases kritēriju punktu skaitam. Pasākumā „Lauku saimniecību modernizācija” iesniegtos projektus sarindoja katrai reģionālajai lauksaimniecības pārvaldei (RLP) piešķirtā finansējuma ietvaros. Tādēļ kādā no deviņām RLP finansējuma pietrūka, bet kādā citā, savukārt, bija tā pārpalikums. Finansējums starp RLP netika pārdalīts, bet tika pārcelts uz nākamo projektu pieņemšanas kārtu, tādējādi dodot iespēju reģionos, kuros iesniegto projektu pieteiktā sabiedriskā finansējuma summa bija mazāka par attiecīgajai RLP piešķirto finansējumu, paredzēto finansējumu saņemt nākamajos LAP 2007-2013 īstenošanas gados.

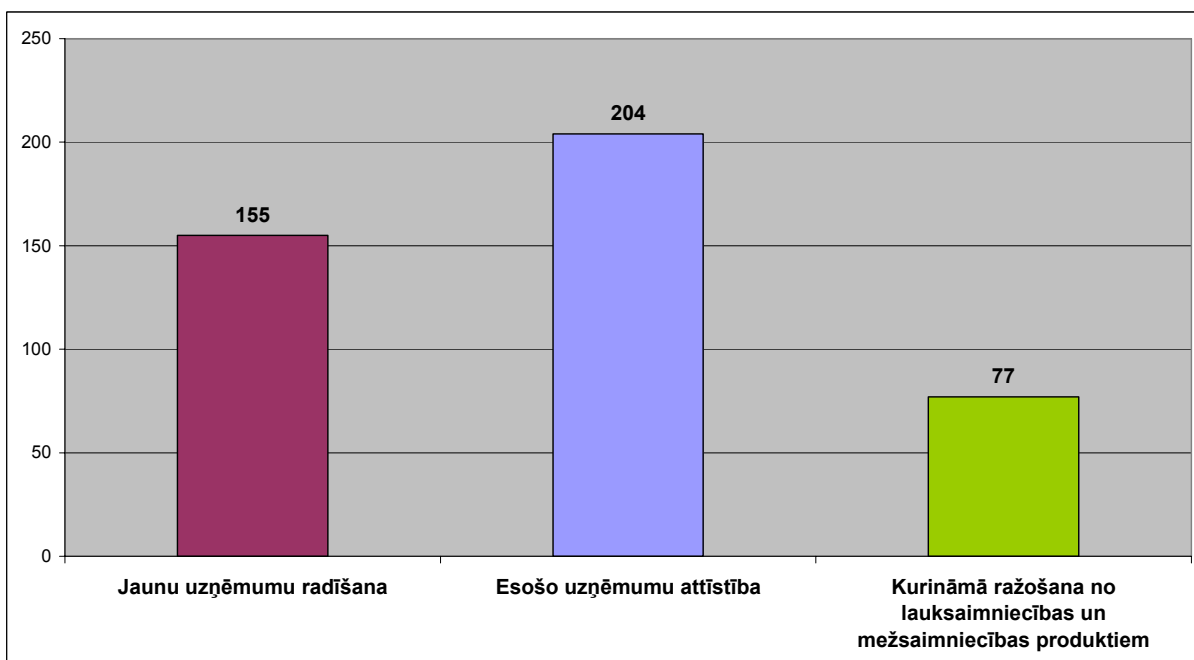
Pirmajā kārtā pasākumam "Lauku saimniecību modernizācija" tika iesniegti 934 projekti, kuru pieteiktās attiecināmās izmaksas sastādīja 77 975 219 LVL, bet pieteiktā sabiedriskā finansējuma summa - 29 375 978 LVL. Savukārt pasākumam „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” pirmajā kārtā tika iesniegti 82 projekti, kuru pieteiktās attiecināmās izmaksas sastādīja 6 294 391 LVL, bet pieteiktā sabiedriskā finansējuma summa - 2 486 321 LVL.

6.attēls LAP 2007-2013 pasākumu „Lauku saimniecību modernizācija” un „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” projektu iesniegumu pieņemšanas pirmās kārtas finansiālie rezultāti

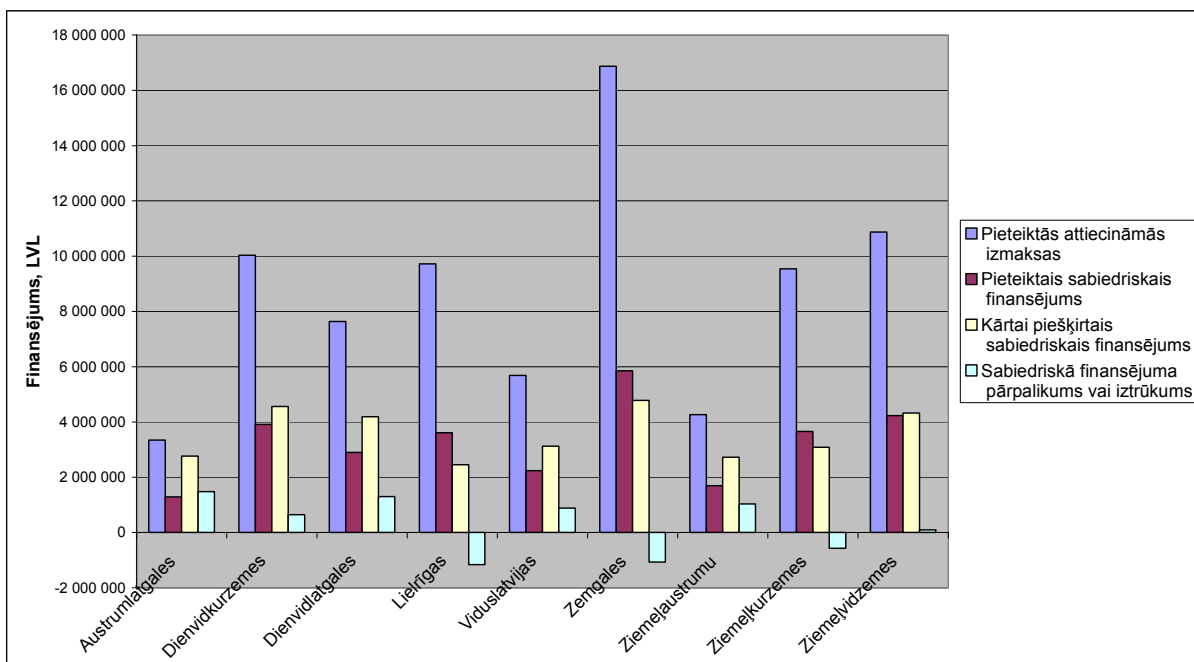
Avots: LAD

7.attēls Pieteikto pozīciju skaits LAP 2007-2013 pasākuma „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” aktivitātēs projektu iesniegumu pieņemšanas pirmajā kārtā.

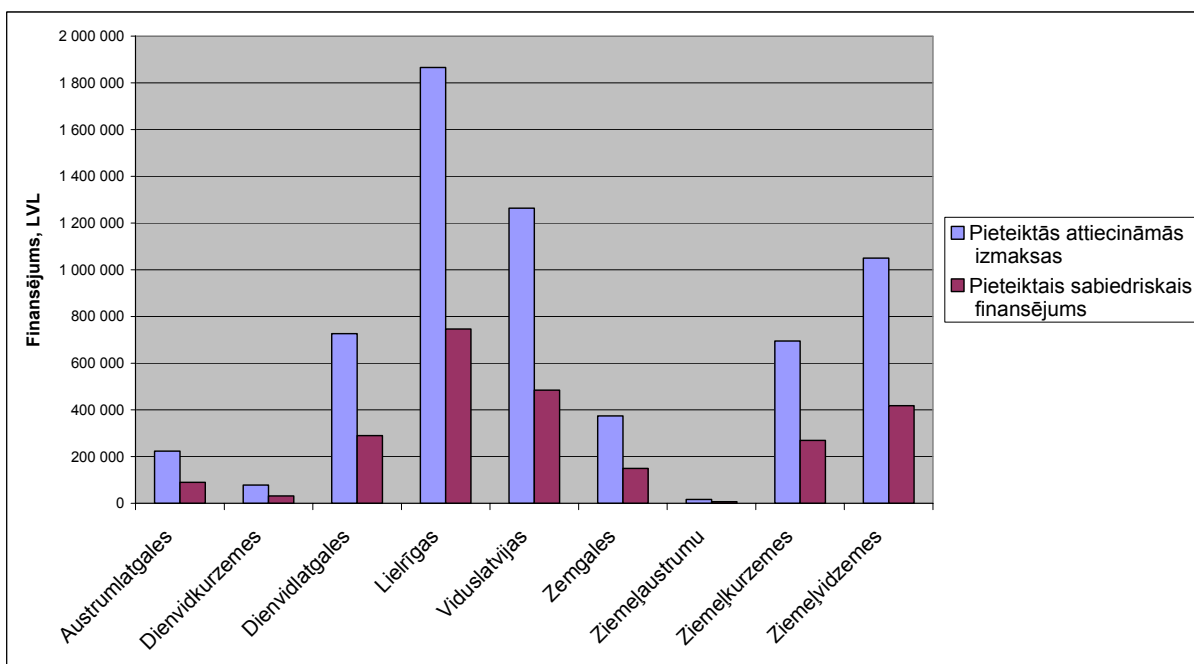
Avots: LAD

8.attēls LAP 2007-2013 pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” projektu iesniegumu pieņemšanas pirmās kārtas finansiālie rezultāti sadalījumā pa LAD RLP

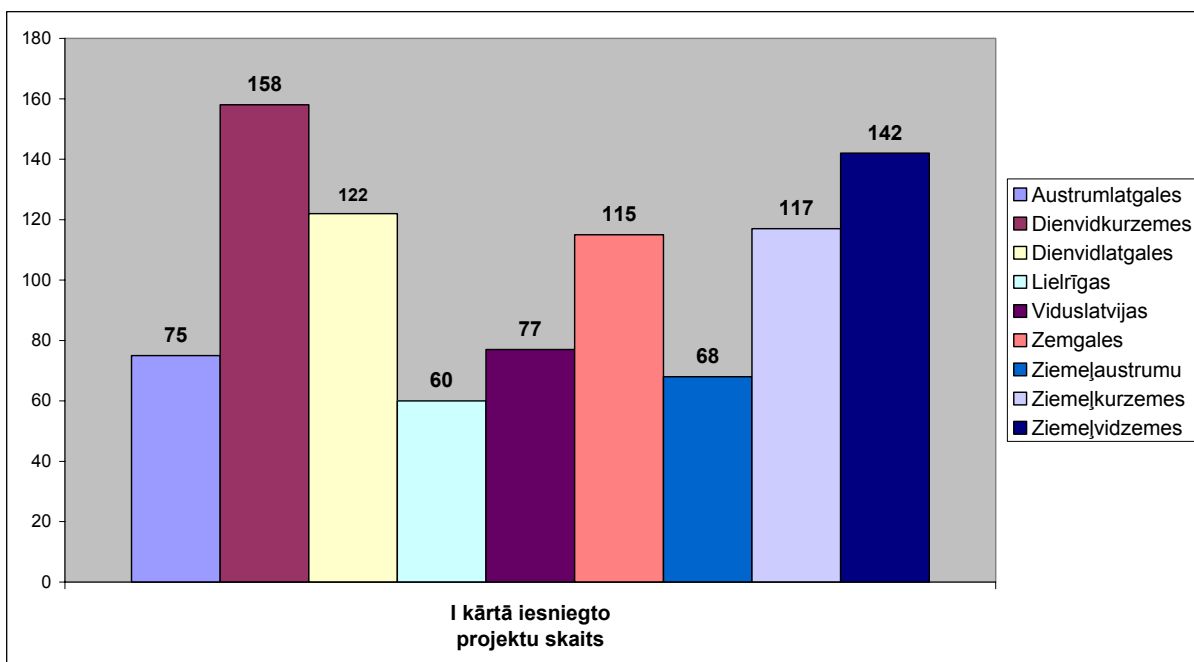
Avots: LAD

9.attēls LAP 2007-2013 pasākuma „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” projektu iesniegumu pieņemšanas pirmās kārtas finansiālie rezultāti sadalījumā pa LAD RLP

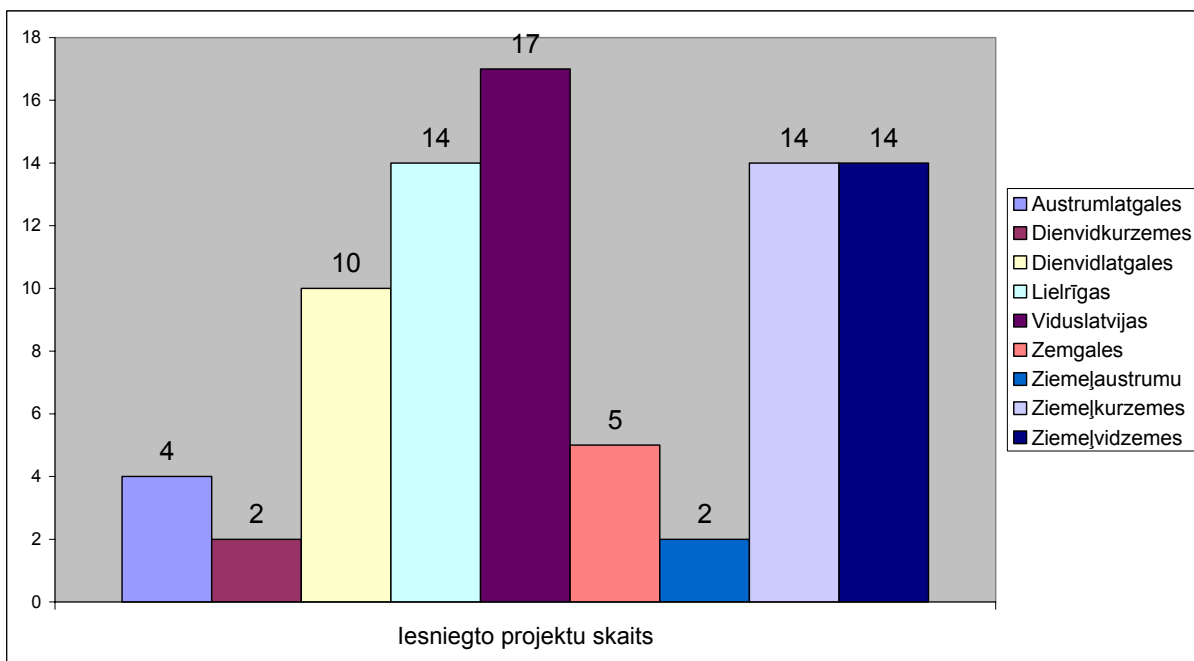
Avots: LAD

10.attēls LAP 2007-2013 pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” projektu iesniegumu pieņemšanas pirmajā kārtā iesniegto projektu skaits sadalījumā pa LAD RLP

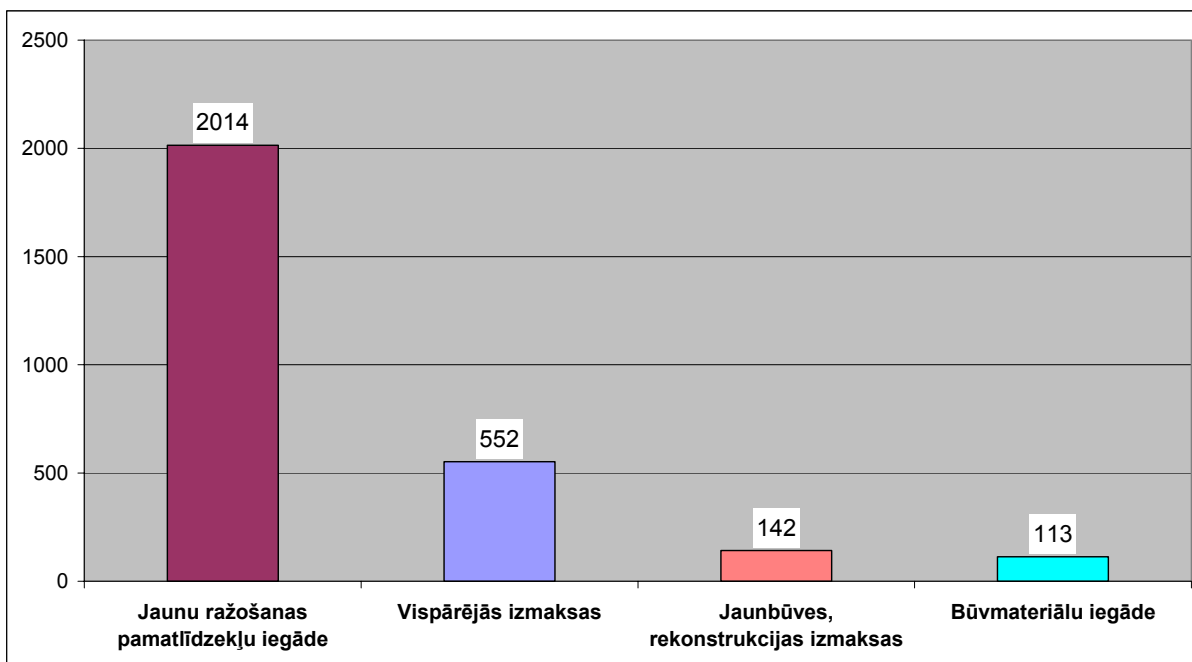
Avots: LAD

11.attēls LAP 2007-2013 pasākuma „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” projektu iesniegumu pieņemšanas pirmajā kārtā iesniegto projektu skaits sadalījumā pa LAD RLP

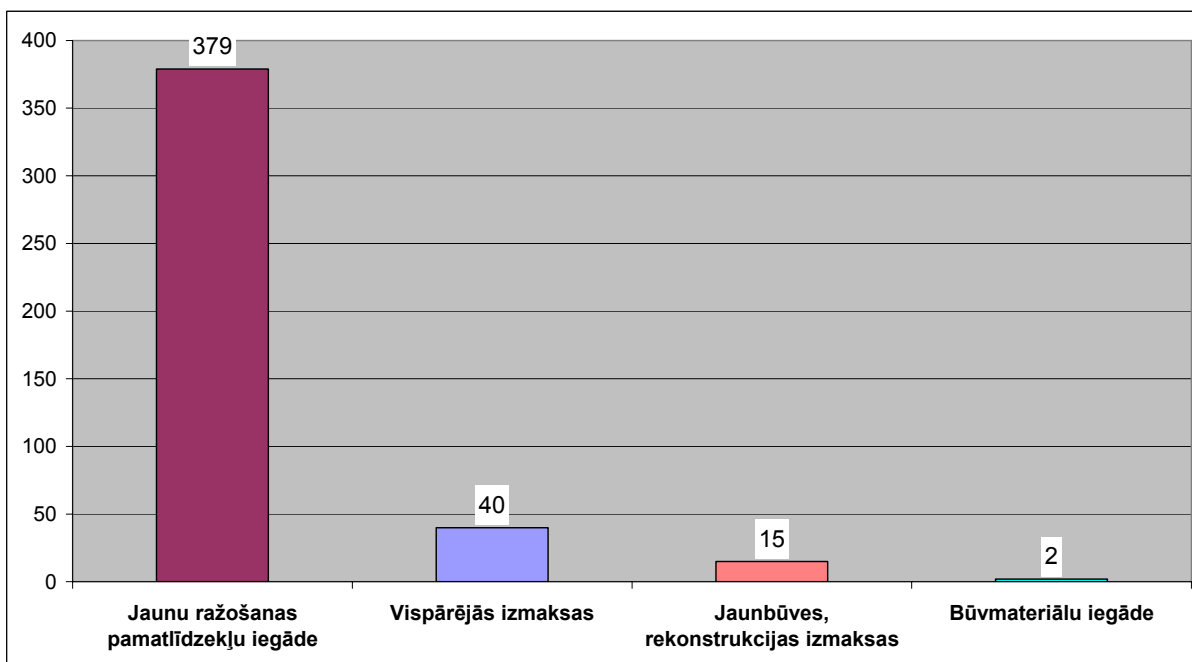
Avots: LAD

12.attēls Pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” attiecināmo izdevumu kategorijas (pieteikto pozīciju skaits projektu iesniegumu pieņemšanas pirmajā kārtā)

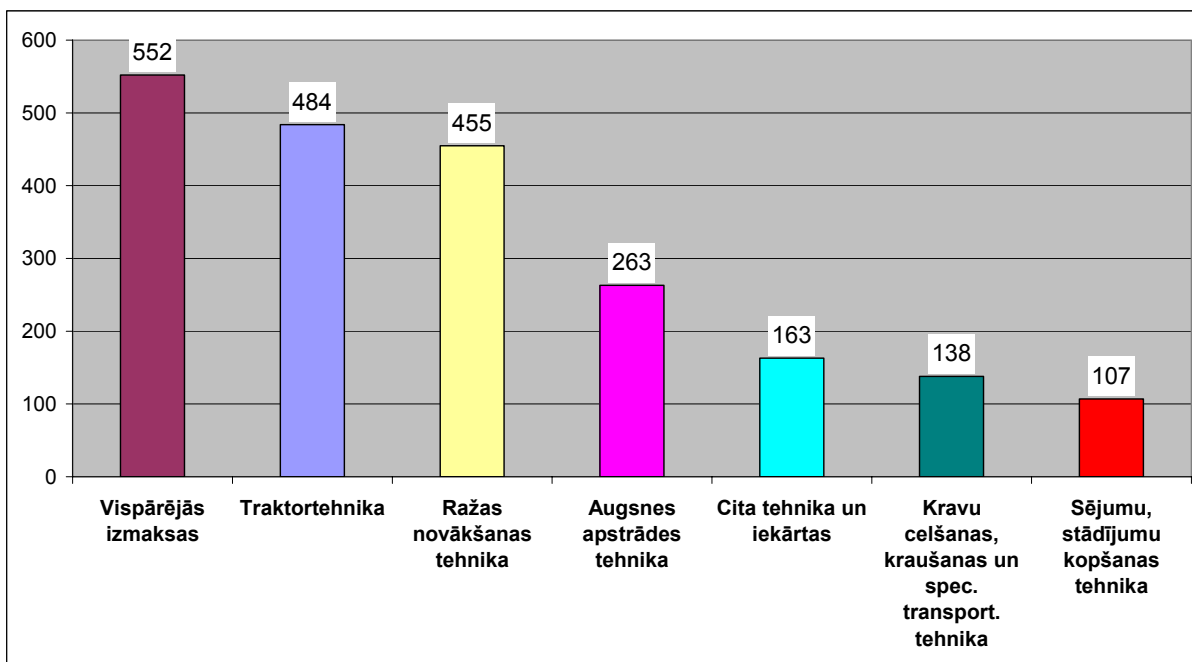
Avots: LAD

13.attēls Pasākuma “Atbalsts uzņēmumu radišanai un attīstībai” attiecināmo izdevumu kategorijas (pieteikto pozīciju skaits projektu iesniegumu pieņemšanas pirmajā kārtā)

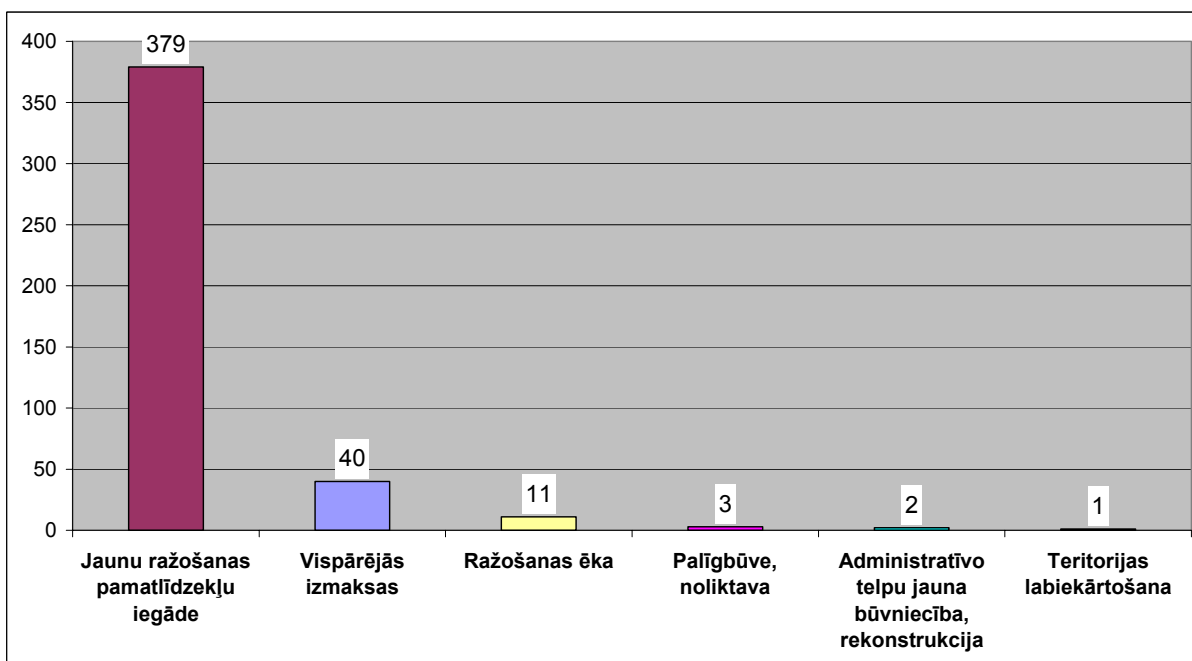
Avots: LAD

14.attēls Lielākās pasākuma “Lauku saimniecību modernizācija” attiecināmo izdevumu grupas (pieteikto pozīciju skaits projektu iesniegumu pieņemšanas pirmajā kārtā)

Avots: LAD

15.attēls Lielākās pasākuma “Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” attiecināmo izdevumu grupas (pieteikto pozīciju skaits projektu iesniegumu pieņemšanas pirmajā kārtā)

Avots: LAD

2007.gada 14.decembrī LAD izsludināja atklāta konkursa projekta iesniegumu pieņemšanas otro kārtu no 2008.gada 14.janvāra līdz 2008.gada 14.februārim LAP 2007-2013 pasākumam "Lauku saimniecību modernizācija". Šī pasākuma otrās projekta iesniegumu pieņemšanas kārtas pieejamais sabiedriskais finansējums sastādīja 17 426 463 LVL. Tām RLP, kurās iesniegumu pieņemšanas 1.kārtā piešķirtais sabiedriskais finansējums pilnībā netika apgūts, tā atlikums tika pārcelts uz projektu pieņemšanas nākamo kārtu.

2007.gadā lauksaimnieki varēja pieteikties atbalsta saņemšanai arī LAP 2007-2013 pasākumā „Natura 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK” un pasākumā „Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas”. Pasākumā „Natura 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK” 2007.gadā tika iesniegti 5874 iesniegumi par kopējo deklarēto platību 45 835,5 ha un apstiprinātā platība bija 44850,77 ha. Pasākuma "Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas" ietvaros 2007.gadā tika iesniegti 60 894 iesniegumi par kopējo deklarēto platību 1 077 280,86 ha un apstiprinātā platība bija 1 064 860,78 ha.

5. Kopsavilkums par notiekošām novērtēšanas darbībām ko veic saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 86. panta 3. punktu.

2007.gadā attiecībā uz LAP 2007-2013 tika **veiktas** šādas novērtēšanas darbības:

- ✓ LAP 2007-2013 projekta novērtēšana un pilnveidošana;
- ✓ Kompetentās iestādes funkciju reglamentējošo procedūru riska izvērtējums,
- ✓ LAP 2007-2013 iekļauto atbalsta pasākumu lietderības izvērtēšana un rekomendāciju izstrāde atbalsta aktivitāšu ieviešanai atbalsta politikā saistībā ar lauksaimniecības zemes izmantošanas uzlabošanu;
- ✓ LAP 2007-2013 pasākuma "Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" novērtēšanas un uzraudzības indikatoru ieguve no bioloģiskajām lauku saimniecībām.

2007.gadā attiecībā uz LAP 2007-2013 tika **uzsāktas** šādas novērtēšanas darbības:

- ✓ Atbalsta augļkopībai iekļaušanas LAP 2007-2013 pamatojuma, nosacījumu izstrāde un iepriekšējos periodos sniegtā atbalsta izvērtējums;
- ✓ Pasākuma 2004. -2006. programmēšanas perioda „Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem” novērtējums un priekšlikumu izstrāde pasākumam 2007. – 2013. programmēšanas periodam.

6. Vadošās iestādes un uzraudzības komitejas veiktie pasākumi, lai nodrošinātu programmas īstenošanas kvalitāti un efektivitāti.

2007.gada 22.februārī Zemkopības ministrija valdības sēdē saskaņoja informatīvo ziņojumu „Par pasākumiem, kas tiks finansēti no Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un valsts atbalsta”.

Minētajā informatīvajā ziņojumā tika noteikts - lai paaugstinātu lauksaimniecības un mežsaimniecības uzņēmumu konkurētspēju, kā arī uzlabotu mikro uzņēmumu darbību, veicinot to specializāciju, restrukturizāciju, tehnoloģisko atjaunošanu un jaunu produktu attīstību un veicinātu lauku iedzīvotāju iniciatīvas, zināšanu un prasmju vairošanu, 50 % no ELFLA pieejamā finansējuma tiks novirzīti lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspējas veicināšanai. Savukārt lai atbalstītu brīvprātīgu vides saistību uzņemšanos, kas vērsta uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas uzlabošanu, augsnes un ūdens erozijas samazināšanu, amonjaka emisiju un klimata izmaiņu ierobežošanu, ūdens kvalitātes uzlabošanu, ūdens un augsnes aizsardzību un nodrošinātu lauksaimnieciskās darbības saglabāšanu mazāk labvēlīgos reģionos, 30 % no ELFLA pieejamā finansējuma tiks novirzīti vides un lauku ainavas uzlabošanai. Tāpat, ņemot vērā lauksaimniecības intensifikāciju un ražošanas koncentrāciju, nepieciešams sniegt papildus atbalstu lauku teritorijas iedzīvotājiem alternatīvu ienākumu avotu radīšanai, it īpaši mikro uzņēmumos, kuriem šāds atbalsts ir visvairāk nepieciešams. Līdz ar to 20 % no ELFLA pieejamā finansējuma tiks novirzīti lauku dzīves kvalitātes un ekonomikas dažādošanas veicināšanai.

6.1. „Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam” Ēnu uzraudzības komitejas sēde

2007.gada 26.martā notika LAP 2007-2013 Ēnu uzraudzības komitejas (turpmāk – uzraudzības komiteja) sēde. Sēdes darba kārtībā tika iekļauti šādi jautājumi:

- LAP 2007-2013 uzraudzības komitejas nolikuma apstiprināšana;
- Vadošās iestādes (ZM) un LAD informācija par gatavošanos LAP 2007-2013 īstenošanai;
- LAP 2007-2013 atbalsta pasākumiem „Lauku saimniecību modernizācija” un „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” piemērojamie atlases kritēriji.

Izskatot pirmo darba kārtības jautājumu, uzraudzības komiteja apstiprināja LAP 2007-2013 uzraudzības komitejas nolikumu.

Otrā darba kārtības jautājuma ietvaros, ZM informēja uzraudzības komiteju par Vadošās iestādes gatavošanos programmēšanas periodam no 2007. līdz 2013.gadam. Lai varētu uzsākt ELFLA līdzekļu apguvi, LAD kā ELFLA maksājumu iestāde sniedza aktuālo informāciju par LAP 2007-2013 administrēšanas kārtību un informēja par administrēšanas procesu reglamentējošiem dokumentiem programmēšanas periodā no 2007. līdz 2013.gadam. Uzraudzības komiteja nolēma pieņemt zināšanai Vadošās iestādes un LAD ziņojumu.

Izskatot trešo darba kārtības jautājumu, uzraudzības komiteja nolēma veikt atsevišķas izmaiņas LAP 2007-2013 pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” un pasākuma „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” projektu atlases kritērijos, kā arī uzdot Vadošai

iestādei, gatavojot attiecīgos normatīvos aktus apstiprināšanai Ministru kabinetā, ņemt vērā sēdes laikā apstiprinātās izmaiņas.

6.2. Vadības grupas Lauku attīstības programmēšanas dokumenta 2007.-2013.gadam izstrādei sēdes

Lai nodrošinātu partnerības principa ievērošanu LAP 2007-2013 izstrādes gaitā, Vadošā iestāde, sākot ar 2005. gadu, rīkoja Vadības grupas Lauku attīstības programmēšanas dokumenta 2007.-2013.gadam izstrādei sēdes (turpmāk – Vadības grupas sēdes). 2007.gadā notika trīs Vadības grupas sēdes – 22.jūnijā, 18.jūlijā un 2.augustā. Šajās sēdēs piedalījās pārstāvji no Vadošās iestādes, citu valsts iestāžu darbinieki, ekonomiskie un sociālie partneri, kā arī dažādu nevalstisko organizāciju pārstāvji. Vadības grupas sēdēs Vadošās iestādes pārstāvji tās dalībniekus informēja par Lauku attīstības programmēšanas dokumenta 2007. – 2013.gadam virzību un sniedza atbildes uz dažādiem sēdes dalībnieku jautājumiem.

6.3. Sarunu process ar EK par LAP 2007-2013

Zemkopības ministrija kā ELFLA Vadošā iestāde 2007.gada 30.maijā iesniedza EK „LAP 2007-2013, kas aptver Latvijas teritoriju. Pēc EK un dalībvalsts atbildīgās iestādes pārrunām, LAP 2007-2013 galīgā redakcija tika nosūtīta EK 2007.gada 18.decembrī. ZM sarunas ar Eiropas Komisiju pabeidza 2007.gada 20.decembrī, saņemot EK Lauku attīstības komitejas pozitīvu atzinumu LAP 2007-2013 apstiprināšanai EK.

LAP 2007-2013 ietverti Regulas (EK) Nr. 1698/2005 16.pantā un Regulas (EK) Nr. 1974/2006 II pielikumā minētie elementi un jo īpaši prioritāšu asu un programmas īstenošanai paredzēto pasākumu apraksts un vispārējs finansējuma plāns, kurā iekļauta tabula ar katram gadam plānoto kopējo ELFLA ieguldījumu, kam jāatbilst iepriekš minētā laikposma finanšu shēmai, un tabula, kurā norādīts visam plānošanas periodam paredzētais kopējais Kopienas ieguldījums un atbilstošā valsts daļa publiskajā finansējumā katrai asij, kā arī tehniskajai palīdzībai atvēlētā summa. Šajās tabulās iekļauti arī izdevumi pārejai no pašreizējām atbalsta shēmām, kas izveidotas saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1257/1999, atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1320/2006, ar ko paredz noteikumus pārejai uz lauku attīstības atbalstu, kurš noteikts ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005.

Sarunu procesā ar EK par LAP 2007-2013 tika iesaistīti citu Latvijas valsts iestāžu darbinieki, ekonomiskie un sociālie partneri, kā arī dažādu nevalstisko organizāciju pārstāvji, kuru viedoklis iespēju robežās tika ņemts vērā LAP 2007-2013 izstrādes laikā. Vadošā iestāde sniedza komentārus EK par LAP 2007-2013 saskaņā ar „Ieteikumiem lauku attīstības programmu novērtēšanai”. Sarunas galvenokārt notika ar EK Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorātu, tomēr tika ņemti vērā arī citu LAP 2007-2013 izstrādē iesaistīto EK ģenerāldirektorātu, piemēram, Vides ģenerāldirektorāta, komentāri.

6.4. Informācijas sistēma (IS) LAP 2007-2013 atbalsta ieviešanai Latvijā

2007.gadā LAD tika izveidota Informācijas sistēma (IS) LAP 2007-2013 atbalsta ieviešanai Latvijā, ko paredzēts izmantot ELFLA 1., 3. un 4. ass un Eiropas zivsaimniecības fonda pasākumu administrēšanā.

IS mērķis ir maksājumu apstiprināšanas funkcijas administrēšanas procesu automatizēšana, projektu datu uzkrāšana un atskaišu sagatavošana.

IS priekšrocību uzskaitījums:

- ✓ LAD klientu reģistra datu izmantošana
- ✓ Sistēmā nodefinēto klasifikatoru pielietošana
 - Attaisnojami izdevumi no 314. MK noteikumiem
 - Administratīvi teritoriālais iedalījums u.c.
- ✓ Procesu un lēmumu loģiskās kontroles (piem., “četrus acu princips” lēmumu pieņemšanā)
- ✓ Automatizēta dokumentu izdruka (kontroles lapas, kopsavilkumi, atskaites, līguma tāmes)
- ✓ Automatizēta maksājumu veikšana
- ✓ Projekta datu uzkrāšana un atskaišu sagatavošana dažādos griezumos

IS, izmantojot datu analīzes rīku *Oracle Discoverer* nodrošinās šādu datu pieejamību ZM:

- ✓ kvalitatīvu un efektīvu Lauku attīstības programmas ieviešanas plānošanu (finansējuma izlietojums, atbalsta pretendenta aktivitāte);
- ✓ kvalitatīvu un efektīvu Lauku attīstības programmas uzraudzību (uzkrāti visi dati, kas nepieciešami Lauku attīstības programmas mērķu izvērtēšanai, Lauku attīstības programmas novērtēšanai, kā arī noteikto rādītāju sniegšanai EK).

6.5. Uzraudzības un novērtēšanas pasākumi

2007.gada 11.jūnijā ZM piešķirta akreditāciju LAD kā ELFLA maksājumu iestādei. Līdz ar to LAD varēja uzsākt administrēt ELFLA finansējumu saskaņā ar ES tiesību aktos noteiktajām prasībām. Lai LAD iegūtu ES līdzekļu administrēšanas tiesības, ZM izvērtēja LAD spēju pildīt 2007.gada 17.aprīļa MK noteikumos Nr. 267 „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fonda administrēšanas kārtība” deleģētās funkcijas. Tāpat tika vērtēta LAD darbības atbilstība Padomes regulai (EK) Nr.1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu.

ZM tiesības akreditēt LAD tika piešķirtas saskaņā ar 2007.gada 17.aprīļa MK noteikumiem Nr. 267 „Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fonda administrēšanas kārtība”, nosakot ZM kā Kompetento iestādi ELGF un ELFLA līdzekļu apguvē.

6.6. Lielāko programmas pārvaldības problēmu kopsavilkums un visi veiktie pasākumi

Galvenās LAD 2007.gadā veiktās aktivitātes, kas saistītas ar LAP 2007-2013 ieviešanas uzsākšanu, ietvēra pasākumu administrēšanai nepieciešamo dokumentu (procedūras, pieteikuma veidlapas un to aizpildīšanas metodiskie norādījumi) izstrādāšanu, informācijas sistēmas izstrādi projektu administrēšanai un 1.kārtas projektu iesniegumu pieņemšanas izsludināšanu diviem LAP 2007-2013 pasākumiem - “Lauku saimniecību modernizācija” un “Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” (pieņemti 1016 projektu iesniegumi un uzsākta to izvērtēšana).

Lielākās apsaimniekošanas problēmas 2007.gadā, ar ko saskārās LAD saistībā ar LAP 2007-2013 pasākumu ieviešanas uzsākšanu:

- 2007.gadā EK nebija apstiprināts LAP 2007-2013, līdz ar to nevarēja pieņemt lēmumus;
- dažādas neatbilstības 2007.gada 8.maija MK noteikumos Nr.314 “Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā”, piemēram, Sertifikācijas un testēšanas centra izziņas par tehnikas un iekārtu atbilstību ES standartiem nepieciešamība, problēmas ar dažādu kritēriju aprēķināšanu (piemēram, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas aprēķina piemērošanas kārtību pasākumam “Lauku saimniecību modernizācija”);
- sarežģīti atbalsta saņemšanas nosacījumi, piemēram, diferencētas atbalsta intensitātes aprēķināšanas kārtība pasākumā “Lauku saimniecības modernizācija” vai mikrouzņēmuma statusa noteikšana pasākumā “Uzņēmumu radīšana un attīstīšana”;
- atbalsta saņēmēju neziņa par nākamo projekta iesniegumu kārtu izsludināšanas termiņiem un piešķirto finansējumu, kā rezultātā projektu pieņemšanas 1.kārtā tika iesniegti ļoti daudz projektu iesniegumu.

LAD 2007.gadā ir veicis šādus pasākumus, lai nodrošinātu ar LAP 2007-2013 saistītās informācijas izplatību:

- 01.08.2007. un 14.12.2007. laikrakstā “Latvijas vēstnesis” tika publicēti paziņojumi par atklāta konkursa projekta iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu, informējot par pieņemšanas termiņiem, pieejamo finansējumu un projektu iesniegšanas vietām un tika norādīts, kur ir pieejama informācija par atbalsta saņemšanas nosacījumiem;
- LAD mājas lapā tika publicēta visa nepieciešamā informācija par atbalsta saņemšanas nosacījumiem pasākumiem “Lauku saimniecību modernizācija” un “Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” – LAP 2007-2013, ES un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, projekta iesnieguma veidlapas un metodiskie norādījumi to aizpildīšanai, LAD paziņojumi un citi noderīgi dokumenti, kuri nepieciešami, lai pretendētu uz ELFLA atbalstu;
- publikācijas laikrakstos, piemēram, „Latvijas avīzē” par ELFLA pasākumu aktualitātēm;
- dalība ZM rīkotajās reģionālajās konferencēs.

Atbalsta pretendenti, kuri 2007.gadā pirmo reizi pieteicās uz LAP 2007-2013 pasākuma „Agrovide” apakšpasākumiem, jaunas saistības neuzņēmas un atbalsts par papildus pieteikto platību vai dzīvniekiem netika piešķirts, pamatojoties uz Ministru kabineta 2007.gada 17.aprīļa noteikumu Nr.255 “Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauku attīstībai – vides un lauku ainavas uzlabošanai” 27.punktu.

Lai iepazīstinātu lauksaimniekus ar LAP 2007-2013 pasākumiem, LAD 2007.gadā ir veicis šādus informācijas un reklāmas pasākumus:

- uzsākot 2007.gada Agrovides maksājumu administrēšanas sezonu, LAD nosūtīja atgādinājuma vēstules atbalsta pretendentiem, kurās skaidroja, ka tiem, kuri 2007.gadā pieteicās pirmo reizi uz LAP 2007.-2013.gadam pasākuma „Agrovide” apakšpasākumiem, jaunas saistības netika uzņemtas un atbalsts par papildus pieteikto platību vai dzīvniekiem netika piešķirts, pamatojoties uz Ministru kabineta

- 2007.gada 17.aprīļa noteikumu Nr.255 "Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauku attīstībai" 27.punktu;
- LAD ir izstrādājis informatīvo brošūru lauksaimniekiem "Rokasgrāmata platību maksājumu saņemšanai 2008. gadā", kurā ir iekļauta informācija par LAP 2007.-2013.gadam platību pasākumiem;
 - LAD eksperti regulāri piedalījās un informēja gan lauksaimniekus, gan lauksaimnieku organizācijas par LAP 2007-2013 pasākumiem, kā arī skaidroja pārejas nosacījumus no „Latvijas Lauku attīstības plāna 2004. – 2006.gadam” uz LAP 2007-2013;
 - LAD speciālisti izstrādāja informatīvi skaidrojošus materiālus par atbalsta nosacījumu izpildi, piemēram, publikāciju "Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācijas biļetenā Nr. 4" (2008.gada 5.aprīlī) par „Latvijas Lauku attīstības plāna 2004. – 2006.gadam” un LAP 2007-2013 pasākuma "Agrovide" apakšpasākumu saistību samazināšanas, nodošanas un pārņemšanas principiem;
 - LAD speciālisti regulāri atjaunoja aktuālo informāciju LAD mājas lapā www.lad.gov.lv, kā arī sagatavoja detalizētas atbildes uz lauksaimnieku uzdotajiem jautājumiem mājas lapas sadaļā "Jūsu jautājums". Mājas lapā tika izveidota arī atsevišķa sadaļa, kur publicēt maksājumu saņēmējus.

6.7. Tehniskās palīdzības izmantošana

Lai sagatavotos LAP 2007-2013 tehniskās palīdzības finansējuma izmantošanai, ZM 2007.gadā izstrādāja iekšējo normatīvo aktu projektus „Kārtība, kādā tiek plānoti un uzraudzīti finanšu līdzekļi no Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam un Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007. – 2013.gadam atbalsta pasākumā vai prioritārajā virzienā „Tehniskā palīdzība”” un „Par Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam un Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007. – 2013.gadam atbalsta pasākuma vai prioritārā virziena „Tehniskā palīdzība” paredzēto līdzekļu piešķiršanas komisijas izveidošanu un tās nolikuma apstiprināšanu”.

Tā kā līdz 2007.gada beigām LAP 2007-2013 vēl nebija apstiprināta, Tehniskās palīdzības līdzekļu apguvi LAP 2007-2013 ietvaros uzsākt nebija iespējams. Tomēr pārskata periodā tika veiksmīgi izmantoti „Latvijas Lauku attīstības plāna 2004.-2006.gadam” 9.7.atbalsta pasākuma „Tehniskā palīdzība” līdzekļi. No „Latvijas Lauku attīstības plāna 2004.-2006.gadam” 9.7.atbalsta pasākuma „Tehniskā palīdzība” finansējuma 2007.gadā tika īstenotas šādas aktivitātes LAP 2007-2013 sagatavošanai:

- ✓ LAP tulkošanas darbi;
- ✓ LAP pasākuma "Agrovide" kompensāciju aprēķinu izstrāde;
- ✓ Vadošās un kompetentās iestādes funkciju nodrošināšanai nepieciešamo procedūru izstrāde, kas ietvēra procedūru izstrādi "ELFLA vadošās iestādes funkciju nodrošināšanai", Komunikācijas stratēģijas izstrādi un programmas projekta novērtēšanu un pilnveidošanu;
- ✓ ZM informācijas un tehnoloģiju darbības nepārtrauktības un atjaunošanas plāna izstrāde LAP administrēšanas un uzraudzības nodrošināšanai;
- ✓ Kompetentās iestādes funkciju reglamentējošo procedūru riska izvērtējums;
- ✓ seminārs LAP izstrādē iesaistīto ZM darbinieku un ierēdņu apmācībai iepirkumu organizēšanā un vadībā;

- ✓ TV raidījumu cikls par plānotajiem LAP pasākumiem: lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspējas veicināšana; lauku dzīves kvalitātes veicināšana; atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai”;
- ✓ LAP Ēnu uzraudzības komitejas un LAP vadības grupas sēžu organizēšana (administratīvie un organizatoriskie izdevumi);
- ✓ komandējumi LAP izstrādē, uzraudzībā, aktivitāšu ieviešanā un administrēšanā iesaistītajiem darbiniekiem;
- ✓ LAP iekļauto atbalsta pasākumu lietderības izvērtēšana un rekomendāciju izstrāde atbalsta aktivitāšu ieviešanai atbalsta politikā saistībā ar lauksaimniecības zemes izmantošanas uzlabošanu;
- ✓ LAP pasākuma „Meža vides maksājumi” maksājumu aprēķinu metodoloģijas un maksājumu likmju aprēķinu izstrāde;
- ✓ Lauku attīstības atbalsta pasākumu uzraudzība un sagatavošana 2007.-2013. gadu periodam: Lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspējas veicināšana” atbalsta pasākumu uzraudzība un sagatavošana; Vides un lauku ainavas uzlabošana atbalsta pasākuma „Agrovide” sagatavošana un uzraudzība, „Lauku dzīves kvalitātes un ekonomikas dažādošanas veicināšana” atbalsta pasākumu sagatavošana un uzraudzība;
- ✓ LAP pasākuma "Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" novērtēšanas un uzraudzības indikatoru ieguve no bioloģiskajām lauku saimniecībām: informācijas ieguve no bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācijas institūcijām;

No „Latvijas Lauku attīstības plāna 2004.-2006.gadam” 9.7.atbalsta pasākuma „Tehniskā palīdzība” finansējuma 2007.gadā tika uzsāktas šādas aktivitātes LAP 2007-2013 sagatavošanai:

- Atbalsta auglīkopībai iekļaušanas LAP pamatojuma, nosacījumu izstrāde un iepriekšējos periodos sniegtā atbalsta izvērtējums;
- Pasākuma 2004.-2006. programmēšanas perioda „Atbalsts jauniekiem lauksaimniekiem” novērtējums un priekšlikumu izstrāde pasākumam 2007. – 2013. programmēšanas periodam;
- Lauksaimniecībā izmantojamās zemes augsnes kvalitātes novērtējuma ballēs metodes un priekšlikumu izstrāde augsnes kvalitātes noteikšanai LAP iekļaujamajos atbalsta pasākumos (aktivitātes rekomendāciju izstrāde);
- Valsts lauku tīkla izveides ieviešanas pakalpojums atbilstoši ELFLA līdzfinansētajai LAP;
- pētījums par LAP pasākuma „Arodmācības un informācijas pasākumi” vēlamajām apmācību tēmām

6.8. Veiktie pasākumi, lai nodrošinātu to, ka informāciju par programmu izplata saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 76. pantu

Viena no ZM kā vadošās iestādes funkcijām ir sniegt sabiedrībai un atbalsta saņēmējiem pēc iespējas plašāku informāciju par valsts stratēģiskajiem plāniem, kā arī Programmām un Eiropas Kopienas ieguldījumu.

Lai pēc iespējas efektīvāk nodrošinātu iepriekšminēto, ZM ir izstrādājusi LAP 2007-2013 komunikācijas stratēģiju.

Komunikācijas stratēģijas mērķis ir sniegt informāciju pēc iespējas lielākai LAP 2007-2013 mērķa auditoriju daļai, iespējami plašākā reģionālajā pārklājumā par pieejamo atbalstu no ELFLA un tā ieviešanas nolūkā izstrādāto LAP 2007-2013. Ņemot vērā izvirzīto mērķi, komunikācijas stratēģijai ir izvirzāmi 3 apakšmērķi:

1. sabiedrības izpratnes veicināšana par valsts un ES atbalstu lauku attīstībai un zivsaimniecībai, nodrošinot regulāru un visaptverošu informāciju par atbalsta saņemšanas iespējām;
2. veicināt veiksmīgu projektu iesniegumu iesniegšanas, uzsākšanas un īstenošanas procesu, sniedzot nepieciešamo informatīvo atbalstu projektu iesniedzējiem un sabiedrībai kopumā;
3. veicināt informācijas apmaiņu starp Programmu vadībā iesaistītajām institūcijām.

Pārskata periodā ZM kā ELFLA vadošā iestāde saskaņā ar izstrādāto komunikāciju stratēģiju ir veikusi vairākus informācijas un publicitātes pasākumus, lai vairotu sabiedrības un potenciālo atbalsta saņēmēju zināšanas un izpratni par atbalsta saņemšanas iespējām LAP 2007-2013 ietvaros.

ZM ir ievietojuši vairākas publikācijas laikrakstā „Latvijas Avīze”, reģionālajos laikrakstos, kā arī informatīvajā biļetenā „Agropols”. ZM mājas lapā regulāri tiek ievietotas preses relīzes par svarīgākajiem notikumiem saistībā ar LAP 2007-2013 ieviešanas gaitu, ir organizēta arī preses konference, kā arī reģionālās konferences. Bez tam, ZM un LAD mājas lapās ir atrodama visa informācija, kas nepieciešama potenciālajiem atbalsta saņēmējiem, lai varētu sagatavot projektu iesniegumus un iepazītos ar saistītajiem normatīvajiem aktiem.

Telefonakcijas laikā, kas notika Valmieras rajona laikraksta „Liesma” redakcijā, interesentiem bija iespēja uzdot jautājumus zemkopības ministram par sev svarīgiem jautājumiem un aktualitātēm. Tāpat ZM darbojas „karstais tālrunis”, kur lauksaimnieki var uzdot jautājumus un īsā laikā saņemt ministrijas speciālistu sagatavotas atbildes.

Jau kārtējo gadu ZM par aktualitātēm nozarē lauksaimniekus turpina informēt ar īsziņu palīdzību.

Papildus iepriekšminētajam, par jaunumiem saistībā ar LAP 2007-2013 mērķauditorija regulāri tiek informēta arī ar Latvijas Radio 2 starpniecību.

7. Kopsavilkums

2007.gads LAP 2007-2013 sagatavošanā un īstenošanā ir atzīstams par veiksmīgu, jo ZM sarunas ar Eiropas Komisiju tika pabeigtas 2007.gada 20.decembrī, saņemot EK Lauku attīstības komitejas pozitīvu atzinumu LAP 2007-2013 apstiprināšanai EK. Turklāt 2007.gada 3.augustā LAD izsludināja atklāta konkursa projekta iesniegumu pieņemšanas pirmo kārtu LAP 2007-2013 pasākumiem "Lauku saimniecību modernizācija" un "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai". 2007.gadā tika arī uzņemtas saistības LAP 2007-2013 pasākumos „Natura 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EK” un „Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas”.

2007.gadā attiecībā uz LAP 2007-2013 tika veiktas un uzsāktas dažādas novērtēšanas darbības, kas aptvēra LAP 2007-2013 projekta novērtēšanu un pilnveidošanu, Kompetentās iestādes funkciju reglamentējošo procedūru riska izvērtējumu un atsevišķu LAP 2007-2013 pasākumu lietderības izvērtēšanu.

LAP 2007-2013 Ēnu uzraudzības komitejas sēdē, kurā apstiprināja LAP 2007-2013 uzraudzības komitejas nolikums, tika arī uzklautā ZM un LAD informācija par gatavojamos LAP 2007-2013 īstenošanai un veikti labojumi atsevišķu pasākumu projektu atlases kritērijos.

Lai nodrošinātu partnerības principa ievērošanu LAP 2007-2013 izstrādes gaitā, Vadošā iestāde 2007.gadā sarīkoja Vadības grupas Lauku attīstības programmēšanas dokumenta 2007.- 2013.gadam izstrādei sēdes ar dažādu ekonomisko un sociālo partneru piedalīšanos.

LAD tika izveidota Informācijas sistēma (IS) LAP 2007-2013 atbalsta ieviešanai Latvijā, kuras mērķis ir maksājumu apstiprināšanas funkcijas administrēšanas procesu automatizēšana, projektu datu uzkrāšana un atskaišu sagatavošana.

ZM piešķīra akreditāciju LAD kā ELFLA maksājumu iestādei. Līdz ar to LAD varēja uzsākt administrēt ELFLA finansējumu saskaņā ar ES tiesību aktos noteiktajām prasībām.

No „Latvijas Lauku attīstības plāna 2004.-2006.gadam” pasākuma „Tehniskā palīdzība” finansējuma 2007.gadā tika īstenotas dažādas aktivitātes LAP 2007-2013 sagatavošanai.

Pielikums: LAP 2007-2013 uzraudzības tabulas par 2007. gadu.